

Legjobb és leghíresebb
pipere hölgypor : a
La

VELOUTINE

Készítve és szepit
BISMUTAL VESZTIVO
CH. FAY, ILLATSZERÉSZ,
PARIS — 9, rue de la Paix, 9 — PARIS.

Ch. Fay Veloutine, eredeti minőségben kapható. Vértessai Sándor udvari illattára, Kristóf-tér 8. Budapest.

Tessék mindig határozottan kérni:
Loiebig Company
hus-kivonatát.

A valódiság és jószág igazolásul főleg tessék figyelni a feltaláló névrására.
Alkalmos húslésves pillanat alatti készítésére, levelesek, főzélékek, mártások és mindennemű húslevesek javítására.
Kiváló erősítő szer betegnek és időseknek.

Fontos gyomorbetegeknek!
a Barella P. F. W.-féle

Világi gyomor-por.

1847 Kétfétele, Páris 1889. Genf 1889. Brissel 1891. Magdeburg 1893. Bécs 1891. London 1888. Chicago 1893.

Kiváló eredményével használhatók mindennemű gyomor- és bélbetegségek ellen, mint: gyomorgörög, gyomorsav, égés, úszásművelés- és hólyagbajoknál, megszüntet azonnal mindenféle fájdalmakat. Hogy minden kételkedésnek elejét vegyem, ingyen, csak a portó megtérítése ellen, küldök mintákat!

Valódi csak dobozokban 1 frt 60 kr.
Berlin S. W. P. F. W. BARELLA
Friedrichstr. 220-1.
francia orvosi társulatok tagja.

Raktár Budapest Török József gyógyszer. Király-utca.

MATTONT FÉL
GISSHÜBLER
SAVANYUKÜT

Kénfürdő
Trencsén - Teplic.

A felsőmagyarországi Kárpátok gyöngye, Teplic-Trencsén, vasúti-állomással 10 percrenyire Magyarországtól és Ausztria legrosszabb kénfürdője, 28-31° R. természetes melegvízű forrásokkal, kénszénve, reuma, bénulás, neuralgia, inas sat. ellen. Olcsó és könyelmes. Körülbelül 6000 fürdővendég látogatta, é ellátás-fürdőháza van. Az ideny kezdete május 1. Májusban és szeptemberben szobáért, fürdőért és teljes ellátásért egy napra 3 frt.

Képes prospektusokat díjmentesen küld a gróf fürdőigazgató.

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi személyes továbbajánlásnak, — a kik a
Richter-féle Tinct. capitel comp.-i
(Horgony-Pain-Expellert)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — köszönheti ezen igazán biztos hatású házi-szer nagy elterjedését és általános kedveltségét. Ki a Tinct. capitel comp.-i (Horgony-Pain-Expellert) készvényéért, cizánál (tagszagatásnál), keresztcsontfájásnál, fej- és fogfájásnál, csípőfájdalomnál, fájdalomsilapító beörzölösként alkalmazta, abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt megbűléseknél is, mint levezet, elhárító szernak alkalmazhassa. Ezen rég jónak bizonyult házi-szernek ára igen olcsó, tudniillik 40 Kr., 70 Kr. és 1 frt. 20 Kr. üvegenként. — Kapható a gyógyszerárakban; Budapeston Török József gyógyszeráraknál. — Csak a „Horgony” vedjeggyel ellátott üvegek elfogadandók.
Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüring.

VASÁRNAPI UJSÁG

15. SZÁM. 1895.

BUDAPEST, ÁPRILIS 14.

42. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és 6 egész évre 12 frt POLITIKAI UDONSÁGOK együtt 6 * Csopán a VASÁRNAPI UJSÁG 4 frt 8 frt félre — 4 * Csopán a POLITIKAI UDONSÁGOK 5.— 2.50 Kiszármazott vitélji le csatolandó.

A főváros legszebb látványossága az Andrassy-út végén
Feszty Árpád óriási körképe: a magyarok bejövetele.

Ez a kép három évig készült, s a magyar festőművészet legnagyobb alkotása. Egy 1800 méteres és ezelra szőtt vászon s a hozzá épített koralaku palotában a magyaroknak a volézi völgybe való beérkezését tünteti fel.

A kép szembetűnő részei:

1. Árpád és a vezérek.
2. A harc s a szláv had maradékával. 5877
3. A Latorcz és a fogly szlávok
4. A fejedelm-asszony és a magyar nők bevonulása az ókrus szekereken. Előttük a pogány oltár a rajta haldokló szláv pappal.
5. A nőrablás.
6. A pogány magyarok fehérülő-áldozata. A táltos, a kádár, táncos leányok, bonczok, igrizek és dobosok csoportja.
7. Sátorverő magyarság.

A háttérben a beregi rónaság, Lováska, a munkácsi várhegy, a Latorcz-folyó, az Istenhegy, Pálhegy, Szarkahegy stb. márfoldekre terjedő messzeségben látható.

Látható délelőtti 9 órától esti 6 óráig.
Este villamvilágításnál.
Belépő díj 50 krajczár.

Alakult 1856. **KÜHNE E.** Alakult 1856.
MOSONBAN.

Magyarország legrégibb gazdasági gépgyára.
„HUNGARIA” és „MOSONI DRILL”

(több mint 16,000 darab eladva), legjobb sorvető-gépeit úgy sik, mint hullámos talajra. Közvetítők általi megrendelésnél ügyeljünk arra, hogy eredeti KÜHNE E.-féle gyártmány szállítsassék.

Szórvavető gépeit, Laake-féle kedvelt szántóföld és rétboronáit (egyedüli gyártási jog Ausztria és Magyarország részére).
Ekéit a legjobb minták szerint, minden nagyságban.
Műtrágya-szórókat és örlőket, füllesztőket, szeleléket stb.

Főraktár:
Budapest, VI., Váci-körút 57a.
Lemberg, M. Grodecka L. 10.
1895-iki árjegyzékek bérmentve küldetnek.

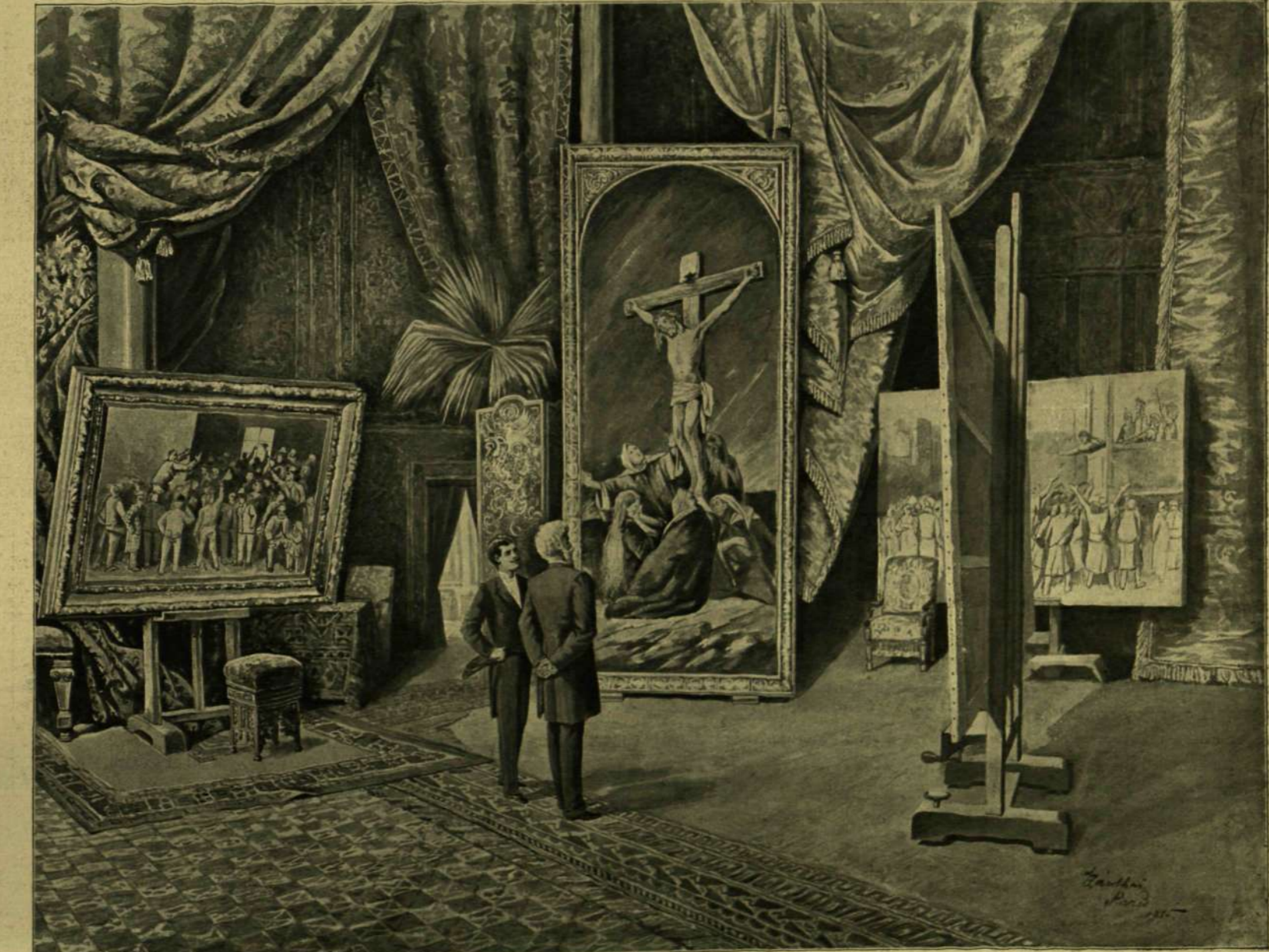
Dr. GÖLIS-féle
egyetemes emésztőpor.
(1857 óta kereskedelmi czikk.)

Étrendi szer, kitűnő hatása van különösen nehezen emészthető ételek feloldására, valamint az általános emésztésre és így a test táplálására és erősítésére is. Naponta kétszer használva (evés után egy kávékanálnyi téve a nyelvre s a szokásos itallal leöblítve) kedvező befolyását gyakorol a hiányos emésztés következtében fellépő jelenségeknel, minök:

gyomorégés, nyálkaképződés, székrekedés, aranyeres bántalmak és altesti pangás stb.

Ásványvízgyógyomónál, mint elő vagy utókura, vagy egyidejűleg a gyógyomódal kitűnő hatást fejt ki. Minden doboznak dr. Gölis pecsétjével és a bejegyzett vedjeggyel kell lezárva lenni s mindenkor határozottan dr. Gölis-féle emésztő por kérendő a vétel alkalmával. — A dr. Gölis-féle egytetemes emésztő-por központi szétküldése:
Bécs, I. kerület, Stefansplatz Nr. 6. (Zwettlhof).
Egy nagy doboz ára 1 frt 26 kr., egy kis doboz 84 kr.

Főraktár: Budapest, Király-utca 12. Török József gyógyszerháza.

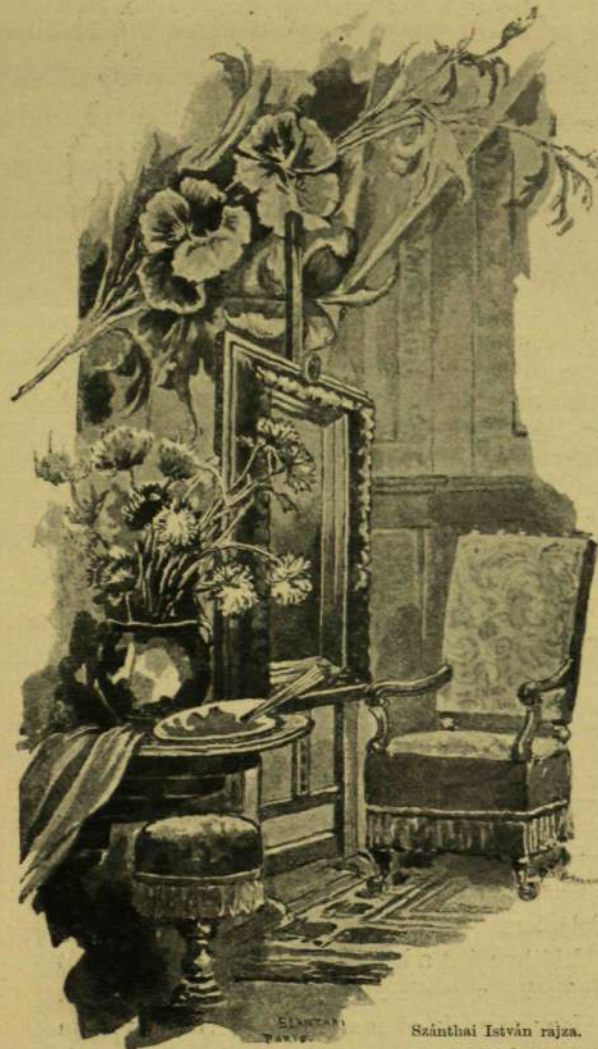

MUNKÁCSY MIHÁLY MŰTERMÉBEN. — SZÁNTHAI ISTVÁN BAJZA.

Van szerencsénk igen tisztelt vevőink és a nagy közönség tudomására hozni, hogy
lyoni és párisi ujdonságaink
megérkeztek, melyek megtekintésére főhívjuk szives figyelmét a hölgyközönségnek. — Mély tisztelettel.

SZÉNÁSY, HOFFMANN ÉS TÁRSA
selyemárúháza — Budapest, IV. kerület, Bécsi-utca 4. szám alatt.
Vidékre kívánatra mintákkal készpénzzel szolgálunk.

Franklin-Társulat nyomdája. (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.)

RÉSZLET MUNKÁCSY MÜTERMÉBŐL.

Tehát az oly sokaktól irigylet művész, ki itt a világ fővárosában egyik babért a másik után aratja, szintén a szívébe zárva tartja e szót «otthon»!

Beszélgettünk egyebek közt a magyar művészetéről. Fölelítetttem, hogy a kormány foglalkozik egy festészeti akadémiára föllállításának gondolatával. Munkácsy helyeselte a kormány terveit, kívánatosnak mondván, hogy az akadémiára élére igazi művészeket állítsanak.

Megkérdeztem, micsoda véleménynyel van az iránt a fölmerült terv iránt, hogy műveit az ezredévi kiállításon egy külön e célra épült pavillonban állítsák ki, mint a hogy a lengyelek tették Matejko műveivel.

— Én — úgy mond Munkácsy — föl voltam szólítva erre a magyar kormány által, s érintkezésbe is léptem képeim tulajdonosaival az átengedés iránt; de az illetők nem voltak hajlandók műveimet átengedni, s így az egész terv dugába dőlt. Minthogy e miatt nagyobb műveimmel nem képviselhettem magamat a kiállításon, kisebb szabású festményekkel pedig nem szabad ott megjelennem: így, bár sajnálom, a kiállításon részt venni alig fogok.

Kértem, hogy mutassa meg újabb műveit, s a mester körülvettette a műtermében. Legelőbb is a «Sztrájk»-ot néztük meg. Ez Munkácsy legújabb festménye. Egy sötét korezmahelyiségben egy bőbeszédű népszónok asztalon állva erősen magyaráz valamit a hallgatóságnak. Nagyon izgalmas és mozgalmalmas kép. A szónok meggyőzni iparkodik a hallgatóságot állítása igazságáról, s mint az arczokról leolvasható, ez teljesen sikerül is neki, mert a hadonázó alakok ököllal és kalaplengetéssel demonstrálják, hogy a szónokkal tökéletesen egyetértnek. A kép jobb oldala előterében ül egy munkás, mellette sir neje, kis lánya. Elmerülve gondolkodik, vajjon csatlakozzék-e a mozgalomhoz; neki családja van, a melyet el kell tartania s hanem dolgozik ma, mit esznek holnap?

Az alakok nagyon jellemzőek. Sok szónokot láttam és sok hallgatót megfigyeltem, de ilyen

töröl metszett munkászvezt s ilyen hálás hallgatóságot még nem láttam soha. Lehetetlen, hogy tipikusabb népzivató legyen a valóságban. Munkácsy eleme a mozgó, nyüzsgő sokadalom. Csoportjai jó beosztásúak, alakjai kifejezők, előadása mesteri. Minden esetre számottevő alkotás a mesteri genre-képei sorozatában. Már teljesen készen van, díszes keretbe foglalva áll a műteremben s az ideai Szalonban lesz kiállítva. Másolatban még nem jelent meg sehol sem. Hogy nagy hatású lesz, előre is biztos várható.

A «Sztrájk»-tól jobbra van, már szintén keretbe foglalva, «Krisztus és a keserő asszonyok» című festménye, mely Terebesre az Andrassy-mauzóleum számára készült.

Azt a jelenetet ábrázolja, mikor Krisztus keresztre feszítése után a néptömeg eltávozik a színhelyről, s csak a rokonok maradnak vissza, siratva a drága halottat. Ez voltaképpen a folytatása Munkácsy «Golgotha» című festményének, de csak a tárgyánál fogva, mert a helyzet egész más és új. Óriási terjedelmű kép, életnagyságú alakokkal. E festményénél a mester újból egész tökéletességében látta művészetét s azt a rendkívüli világító erőt, mely az ő képeit oly sajtószerűen jellemzi. Csoportosítása kerekded, s egy részről a pompás színészes, más részről magának a kompozíciónak arányos harmóniája gyönyörködte benne.

Munkácsy legújabb festményének czíme: «Ecce homo», s azt a jeleneteket ábrázolja, mikor a kíváncsi tömegnek egy erkélyről fölmutatják Krisztus holttestét. Még csak vázlat ugyan, s még úgy is csak megkezdés, mert az alakok csupán körvonalakban vannak megrajzolva s a világossági masszák a sötét tonusoktól egy színel elválasztva; de már e könnyen odavetett rajzban is benne van a tragédiai hatás. Fent az erkélyen Krisztus holtteste, körülötte a közömbös pribékek, s alatt a tolongó, nyüzsgő, kiabáló, újjongó és kíváncsi néptömeg mutatja, hogy itt valami rendkívüli fontos és az egész közönséget egyetemesen érdeklő dolognak kellett történnie.

Munkácsy éppen ennek a magyarázatához akart fogni, mikor Munkácsyné bejött, s megkérdezte férjét, hogy vajjon bejöhettek-e P. grófék. Nyolecz előkelő hölgy és két úr lépett be. Munkácsy kezét fogott mindegyikkél. Én rövid búcsú után nem sokára távoztam. A mester kikisért, s felszóllított, hogy máskor is látogassam meg s vigyék munkáimból mutatványul pár kompozíciót.

— Nagyon szeretem a fiatal festőket, — úgy mond; — ők az én utódaim.

E megitzstelő felszólítást megköszöntem, a földszinten beirtam neyemet a látogatók könyvébe, s azzal eltávoztam a nagy művész lakásából.

Hogy Munkácsy ily magasra emelkedett, nagy része van abban lángeszén kívül személyes tulajdonságainak is. Ő, a ki a nagyvilágban él, megtanulta az emberek meghódításának művészetét is. Mint művész genialis, mint ember szeretetreméltó s mint társalgó ellenállhatatlan. Lebilincsel művészetével s meghódít modorával.

Bármennyit tételődjek is az ember Munkácsy tüneményes életpályáján, nem tud róla magának kielégítőleg számot adni. Azt meg épséggel nehéz megérteni, hogy hol veszi azt a fáradhatatlan munkaerőt és termékenységet. Egyik óriási festménye, a «Honfoglalás», úgyszólván még át sem száradt teljesen, már ismét két hatalmas alkotás van befejezve műtermében. Az ő szellemének nincs szüksége pihenésre, új erő gyűjtésére; festileg sem fárad ki soha.

Szánthai István.

EMLÉK.

Együtt járunk a tavaszban
S szedjük, tépjük a virágot.
A te szemed mindent lát itt,
Én csak téged, téged látlak.

Olyan kedves, oly bájos vagy,
Oly sugaras, olyan gyengéd!
Te vagy itt a legszebb virág,
A legidőbb, a legszendőbb.

El-elnézem kedves arczod,
Kék szemedet, piczi szádát;
Mikor ajkad szóra nyílik —
Mintha rózsák nyílnának.

Maradj soká ilyen kedves,
Ilyen gyengéd, ily jó hozzám, —
Ragogyon rád nevető ég,
Áldjon meg az Isten, rózsám!

Endrődi Sándor.

A SZOMORÚFÜZ LEGENDÁJA.

Egy vén fa állt, sűrű, setét,
Pilátus tágas udvarában,
Évszázadok történetét
Horván bevésve cser hajában;
Emberderéknyi ágai
Még izmosodtak évről-évre
S az újonat hajtásai
Merészen néztek föl az égre.

Ha támadt bűgő fergeteg,
E fát a villám megkímélte,
Ót látva, a merész szelek
Magszögyenülve álltak félre;
Midőn aszajtó nap sütött,
Ezreknek nyújt ez a fa árnyat
S hajlékot a galyak között
Egész sereg dalos madárnak.

... Távolról a Sion alatt
Morajja zendül vad tömegnek,
S mint a megindult áradat:
Erős, erős, a mint közelget.
Zúdit szilaj szidalmakat
Az elfogott Krisztus fejére,
Egy folyggyított szakaadt
Vetett kolonczot szent kezére.

És költ reája csúfnevet,
Kinek megoldá szótlan nyelvét,
Hajít felé sarat, követ,
Kinek szemét nyitá ki nem rég;
A megtisztított poklosok,
A fölkeltenék mind segítnek,
S ordítanak a kolmosok:
Császárr barátja, fogd, fessítsd meg!

A míg üvölt a sok pribék,
Pilátus udvarát belepve:
Megtámaszt már ennek szívéit
Hazug papoknak kígyó nyelve,
A cselszövénybe bár belát,
Az árnak ellenállni nem mert
S kőilletlenül parancsolat ad:
Botozátok meg azt az embert...

Odébb, adott parancs szerént,
Az ősi fához mén egy szolga:
Nyalábra gyűjtött vesszejét
Gyakorlott kézzel gúzsa fonja;
Csomóba gyúrta a hegyit,
Suhintott egyet jobbra-balra, —
A tépett áldozat pedig:
Imádkozván, borult le arczra...

Megint ordít a csöcselék:
Kevés nekünk, fessítsd meg őtet!
A bíró megmosá kezét
És — engedett a zendülőeknek,
S a vérszemét kapott tömeg
Felindul a Kalváriára, —
Dehogy, dehogy figyelte meg:
Mivé lett a Pilátus fája?

A sűrűben elhallgatott
Csicsérgő szája a madárnak,
Ott hagyva fészket, magzatot,
A kis lakók elbujdosának.
Hol a gyalázat vesszejét
Karddal metszé a durva szolga:
Víz önti el a seb helyét
S csurog, minkéntha könnye folyna.

Nem törtet a sugár sudár
Többé az ég felé merészen;
Egész a földig házta már
Minden galyát a bú, a szégyen.
Előbb hatalmas termete
Alázódik, roskad, megernyed,
Siratja sápadt levele,
Hogy az a vessző rajta termett...

A négyfelé fuvó szelek
Az új fa magját szárnyra vették,
S a hol kikelt, az emberek
A csüggeteg fát megszerették.
Ültetem én is gyászfűzet
Öreg szülém ltvó-helyére:
Ki ezt a szent történetet
Egyszer gyerekszívembe véste.

Móra István.

HUSVÉT ÜNNEPÉN.

Már ébredez s kél a virág sírjából
És nyitogatja álmából szemét;
Ég-föld szépségén örvendezve bámul,
S azt súgja: oh mi édes, jó a lét!

Rég porló népek éltek újra s újra,
Itt Athén, Róma s Alexandria:
Csak rögtöt érint az enyészet ujja,
Az eszme él, fenn kell maradnia.

Oh, szív halottja, drága szép reménység,
Édes boldogság, rég eltemettét:
Ne bántson, oh ne, a hitetlen kétség,
Hoz még reád az ég kikeletet.

Nyngvó halottak, megdicsőült szentek,
Ti, kiknek sírján köny s virág ragyog:
Nevetek ma áldottabb, drágább, szentebb,
Napján az Urnak, ki feltámadott.

Öröm, boldogság s élet ünnepében
Én sirni tudnék isten-igazán:
Mikor támadsz fel új életre, népem,
Boldogtalan, szegény pártos hazám!

Sántha Károly.

A NAGYMAMA ÁLMA.

Ista Vértesy Gyula.

— Megállj csak, galambom, még ezen a csokron kell valamit igazítani! Várj, a fodor itt nem jól áll; ej, ez a csipke se simul le a válladon. Így ni, most már türhetően nézel ki.

Azt mondta a nagymama, hogy «türhetően», hanem Erzsike, a kis hiú jószág, kiolvasta a nagymama ragyogó szeméből és az elragadtatástól szinte reszkető hangjából, hogy az a «türhetően» ennyit jelent: Gyönyörű vagy, elragadóan szép vagy én mindenséggem, én gyönyörűségem, te kis haszontalan!

— Hohó kisasszony, méltóztassék csak még egy kis türelemmel lenni. No lám, hogy siet valaki a bálba, hogy csak egy fordulót is el ne mulasztson valahogy! Bzzeg a francia órákra ugy-e nem igyekezünk így? A mamzell egy nevedoráig is elkiabálhatott utánad! No hát persze egy kicsit kellemesebb dolog is az, ha átölel bennünket egy karesú legény és hej-hopp, egy pillantás, már ott repülünk a többiek között! Persze, hogy ez kellemesebb mint magolni: le a canif: a tollkés; mon pére: a papám, j'ai: nekem van s más efféle.

— Nagymama, ne csúfoljon! Nézze inkább ezt a virágot, segítsen feltűzni. Jó lesz itt?

— Nem, kicsikém, feljebb tűzzük! Ezt a csipkét hadd fedje el egy kissé. Így ni. Várj, még a puffokat is ki kell húzni egy kicsit. De, hogy utól is érte az én menyasszonykori ruhám ezt a ti mai divatotokat! Szakasztott ilyen maskarájkat hordtunk, mint ti most és bizony gyerekem, a szoknyáitokkal is ha így haladtok, ma-holnap eljuttok a krinolinig. És a ruháitok kivágása is éppen olyan, mint a miénk volt, a mi vállaink is szabadon maradtak, csak a két keskeny szalag tartotta a derekat, hogy még jobban le ne csúszszék, akárcsak ezen a te ruhádon.

— Mondja csak, nagymama, szép vállá volt magának?

— Azt mondták, hogy szép, — de persze a fiatal emberek mondták, azok pedig akkor is föllentettek, mint most. Hát tudod, kicsikém, nem volt ilyen gömbölyű, mint a tiéd, de fehérebb volt. Jaj, te Erzsike, most is nevetnem kell rajta, ha eszembe jut, hogy micsoda bolondos verset fábrkált az édes apám egyik jurátusa egyszer hozzám. Olyanféle volt benne, hogy olyan a vállam, mint a Montblanc hegye! A fiatal legények, lellem, akkoriban is csak annyi bolondot összefirkáltak, mint most. Jaj, mennyit mulattunk akkor rajta. Szegény feje bizonyára azt akará írni, hogy olyan fehér, mint annak a hegynek a tetején a hó! De hát hiába, a szerelmes ember akkor se tudta leírni azt, a mit elgondolt, éppen úgy, mint most.

— Ugyan édes nagymama, nem lehetne még egy kicsit összehúzni a fűzősínort?

— Ördögöt! Most is olyan karesú vagy, mint a nádszál! De bolondság is így fűzködni.

— Én vagyok befűzve? Tegye csak be az új-ját a derék alá. No, de ne a nagy újját. Az persze, hogy nem fér. Csak a kicsit! Azt is csak egy kicsit. No látja?

— Látom látom, hogy az sem fér alá! Bolmoltom meg a dolgokat, hogy így kinezótok magatokat.

— Nagymama, ha maga nekem most itt a szavára fogadja, hogy maga nem fűzte be magát soha sem, mikor bálba ment, hát én akkor mentem kifűzőm magamat...

— No hiszen, csak az kellene, hogy úgy ölelgessen az a sok frakkos mibaszna!

— Nem az a beszéd, nagymama, de hogy fűzte-e magát vagy se?

— No hát fűztem, persze hogy fűztem. Ördög-áda fruskája, ilyeneket kérdezgetni egy ilyen bekának, a vén nagyanyjától. Persze, hogy fűztem, de nem ilyen bolond miderrel ám, hanem kis halesontos mellénykével, a mit magunk varrtunk.

— Az már mindegy. Szóval, fűzte magát...

— De eszembe is jutott ám sokszor, mikor elnevezgettek cézdrusnak, meg karesú Vénusnak, hogy milyen jó lenne ezt a sok széptevést úgy végighallgatni, hogy köze-közbe egy jókora lélegzetet is lehessen venni.

— No, nagymamus, most nézzen még egyszer végig, azután csókoljon meg! De jó mulatságot ne kívánjon ám! Mert úgy is tudom, hogy nem fogok jól mulatni.

— Már ugyan miért ne mulatnál?

— Érzem nagymama. Kezdek is alaposan szemezni. Oh, minek is akartam én még bálba menni. Tudom, hogy ülni fogok. Alig van egykét ismerősöm, s azok is bizonyosan mind a nálam szebbeket fogják táncoltatni. Jaj, kiég a szemem szégyenletemben, ha petrezselymet kell árulnom. Talán el se kellene mennem?

— Mit csinálna akkor szegény Bereghy Pista úr?

— Majd mulatna mással. Hallottam, úgys a Pista úr jó hírelt! Udvarol az mindenkinek...

— És ez boszantja a kis Erzsikét?

— Hogyis ne? Törődöm is én vele! Én tölem udvarolhat az egész világnak. Engem nem érdekel!

— Füllentett most valaki.

— Eh, dehogy. Úgy van az! Jaj, istenkém, de izgatott is vagyok, és maga rozsz nagymama, még szekiroz. Jaj, csak jönne már az a kocsi. És a mama is milyen lassan öltözik! Oh, ezek a mamák!

— Megállj csak, Erzsike, majd ha te is...

— Sohse lesznek! Ugyan nagymama!... Végre megérkezik a várva várt kocsi, és a mama is felöltözik. Minden rendben van. A belépő is rajta van már a szép gömbölyű vállakon, a nagymamának kezét is csókoltak már, hanem az ajtóból még egyszer visszanéz Erzsike szorongó arczezal:

— Nagymama, édes jó nagymama, imádkozék értem, hogy jól mulassanak!

Aztán kirebent a szobából mint valami nagy fiatal és nagyon puha tollú szép, fehér galambocska, a kit repülni tanit a galamb-mamája.

A nagymama pedig csöngtetett a cselédnek, hogy jöjjön be és szedje össze a kisasszony széthányt ruháit. Mert azok ugyancsak furcsa rendben heverték szanaszét a szobában. A szoknya az egyik széken, a derék a kanapén, a sarokban a harisnyák, az úgy alatt az egyik dióhéjnyí cipő, a másik, az isten tudja hol? Az égő szesz fölött még most is ott tüzesedik a hajsütő vas, és a mosdó-asztal barna márványa fehérre változott a reádöntött puderes skatulya porától.

— No, Zsuzsi fiam, hamarosan csinálj rendet, azután ved meg az ágyamat s eredj ki.

— Ne segítsék a vetközésnél?

— Eh, nem vagyok én olyan vén, hogy magamtól le sem tudnék vetközni!

A cseléd csakugyan maga is úgy látja, mintha az öreg nagyságos asszony csodálatosképen meg fiatalodott volna. A szeme csak úgy ragyog, s a járása egészen fiatalos.

Mennyit is fiatalit a fehér fön is, csak egy visszazálló sugara az elmúlt szép tavaszak, — csak egy parányi emléke a fiatalságnak!

— No csak menj ki Zsuzsi fiam, az ajtót csukd be kívülről s azután ha a leányomék hazajönnek, add ki nekik a kulcsot!

A nagymama magára maradt. Alig győzte már kivárni a lusta cselédet. Mikor azután az kiment, odatolt egy karszékét a kályha mellé, a lámpát odatette a kis asztalra s elövette egy könyvet, hogy olvasson belőle. Érezte, hogy most úgy sem tudna még aludni! De az olvasás sem akart ám sehogysem menni. A jó nagymama idegeit is erősen felzaklatták a bálba készülődés izgalmi, s most, hogy ott ült a kényelmes karosszékbén, elgondolva, hogy milyen jól mulathat azóta a bálban az ő kis Erzsikéje — hát a nyugalom jóleső érzése mellett egyszerre csak úgy érzi, mintha valami sajtóságon derős hangulat szállna meg a lelkét!

Mintha az ő ifjú korából az ő első bálozása idejéből visszazsongó emlékek rajzanának körülötte, s mintha ezeknek az emlékeknek a csodálatos varázsa egy pillanat alatt elűzte volna azt a sok, sok esztendő, mely elválasztotta a nagymamát attól az estétől, mikor ő is így ment először a bálba.

Csodálatosképen, mintha csak ott lenne a szeme előtt, úgy látja azt a könnyű, kék perkal ruhácskát, a melyik akkor rajta volt. A kivágása körül kék csipke, (bizony nem holmi selyemesipke, mint az Erzsike ruháján), hanem csak olyan közönséges czérmacsipke, a melyiket még az édesanyja menyasszonyi ruhájáról fej-

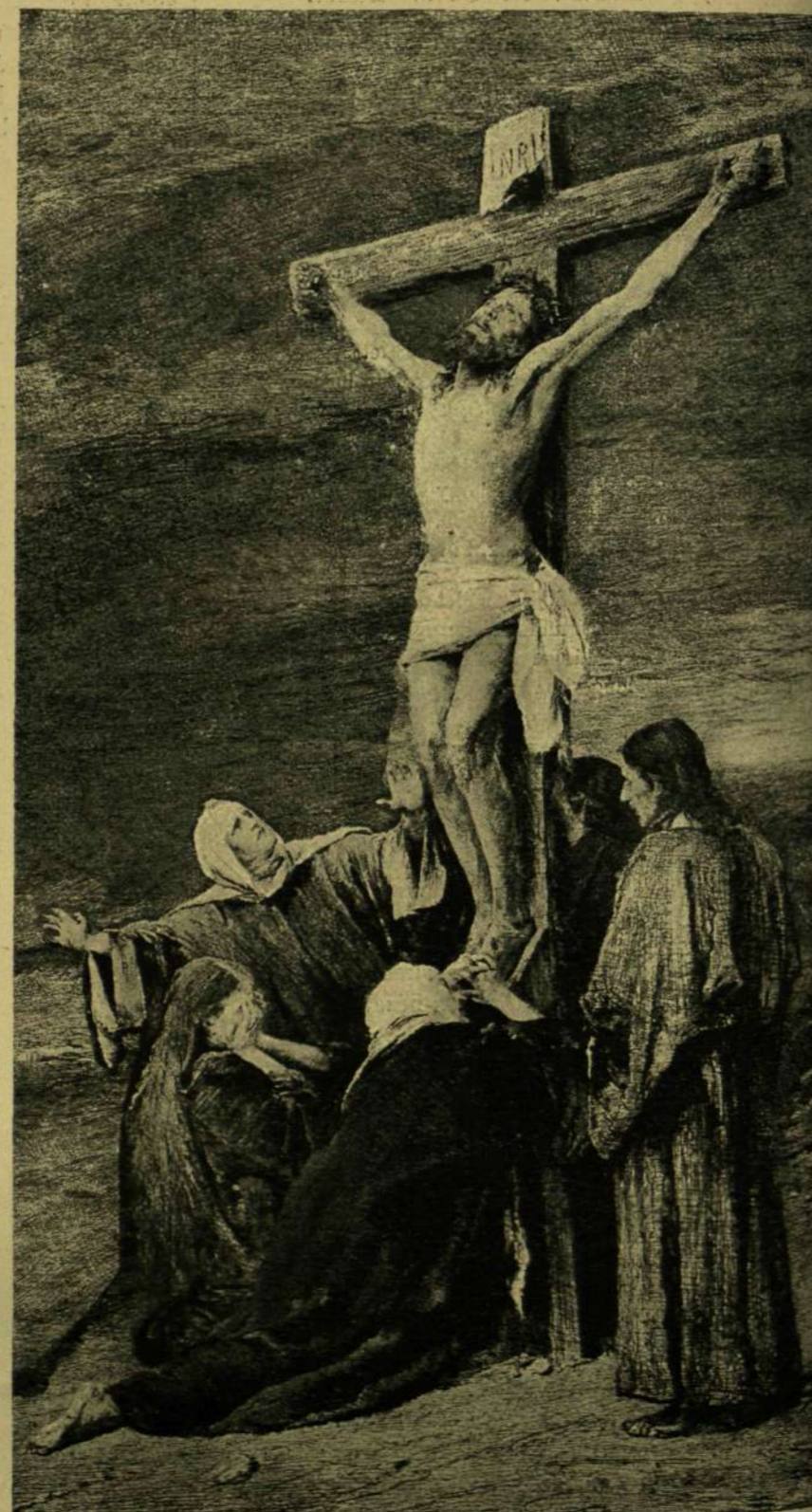

JÉZUS FELTÁMASZTJA A NAIMI IFJUT.

Jouvenet J.

JÉZUS MEGMOSSA TANITVÁNYAINAK LÁBAIT.

KRISZTUS URUNK A KERESZTFÁN.

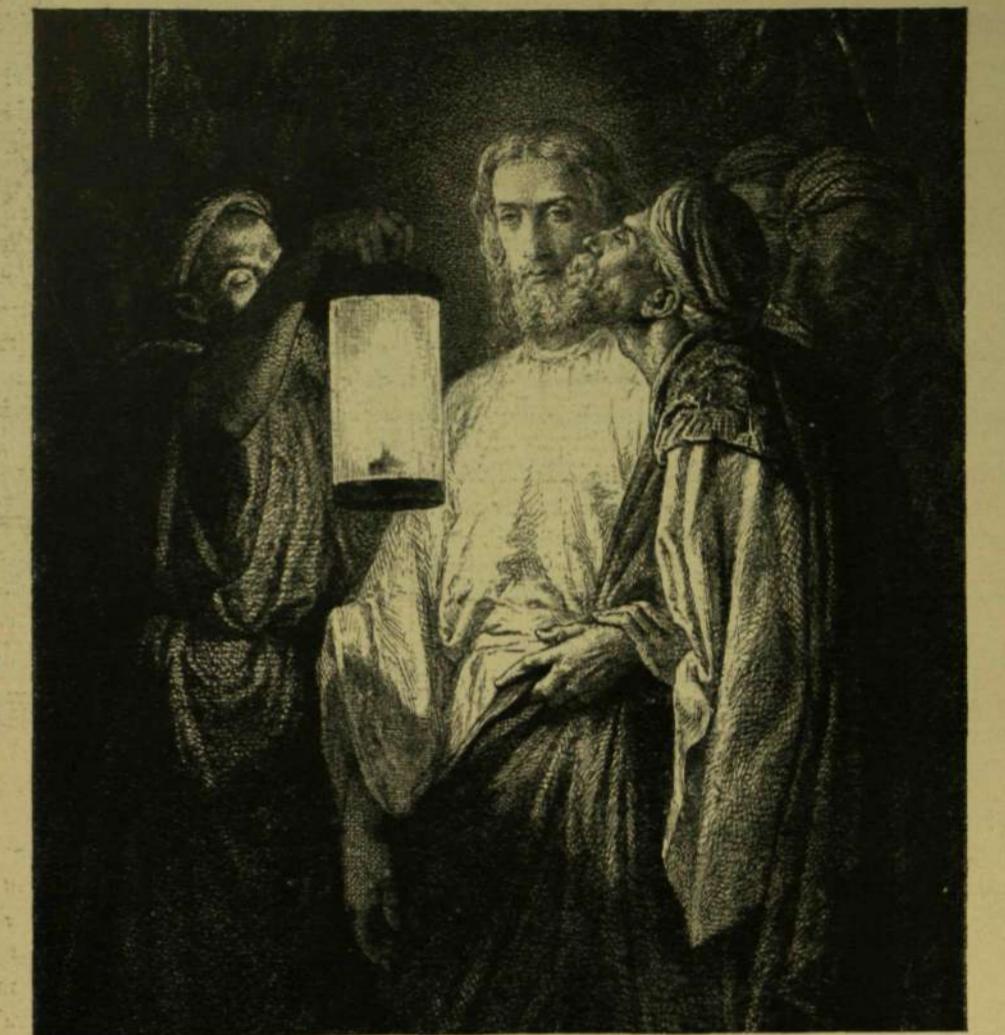
Munkácsy M.

KÉPEK JÉZUS ÉLETÉBŐL. — DUPANLOUPNAK RUSCH

JÉZUS ÉS A SZÁZADOS.

Buttler János.

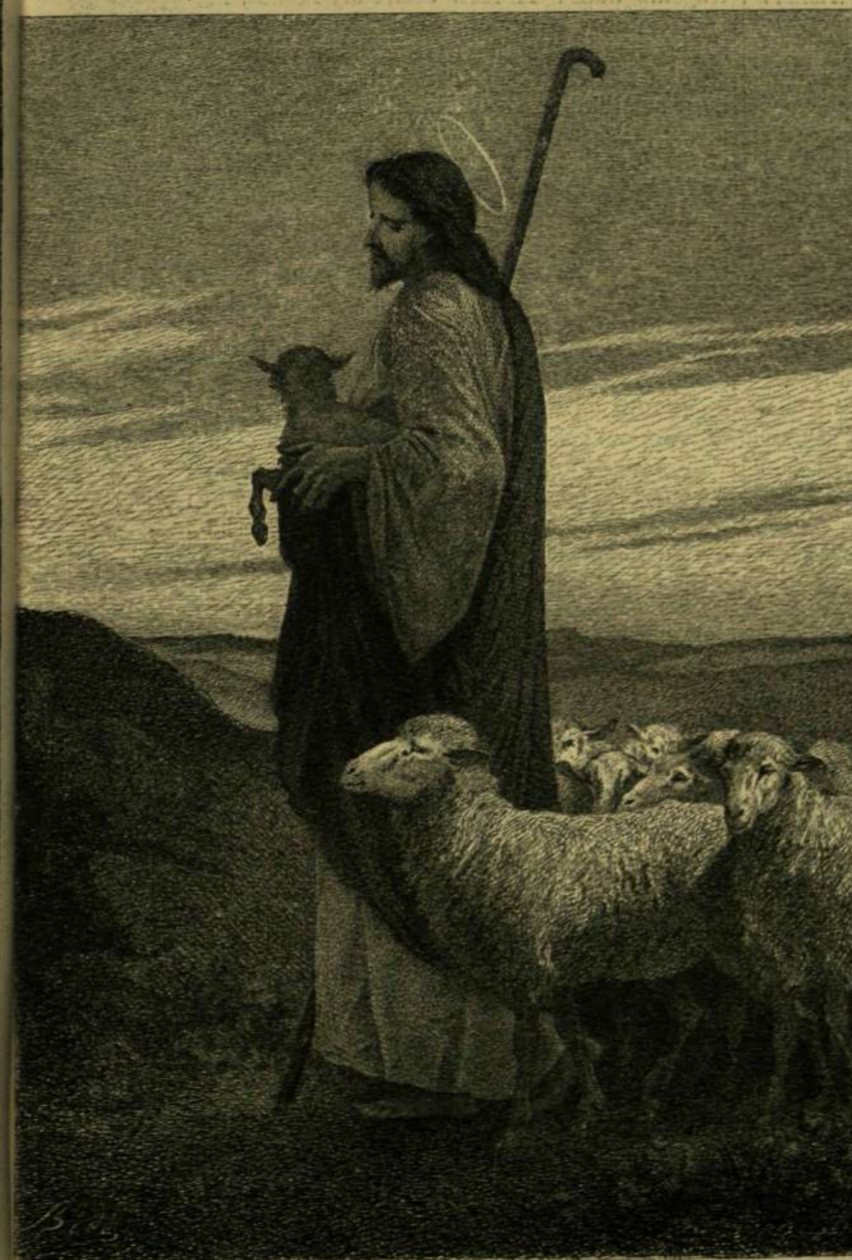

JÉZUST ELÁRULJA APOSTOLA, JUDÁS.

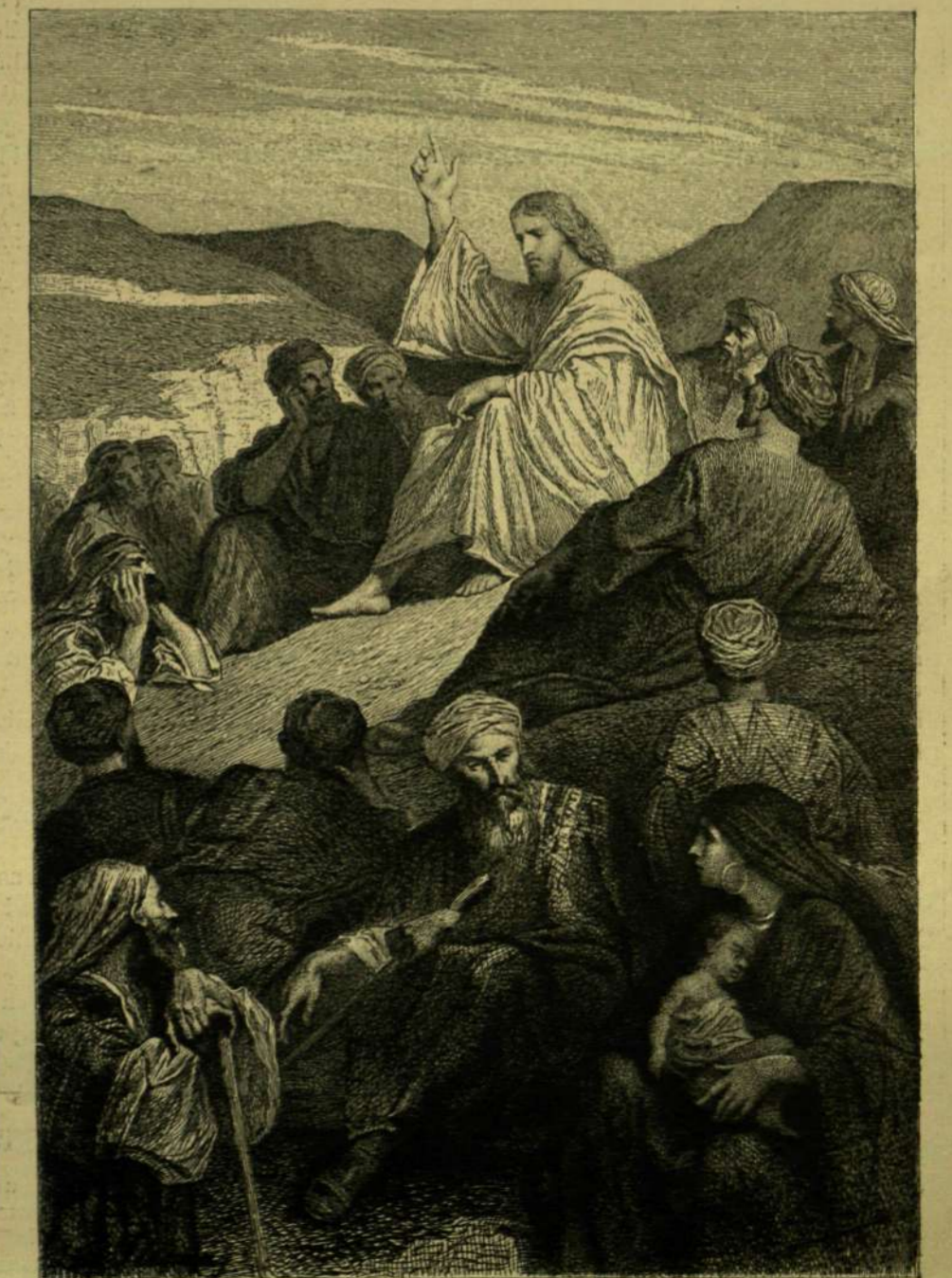

JÉZUST MEGKISÉRTI A SÁTÁN.

Scheffer Ary.

A JÓ PÁSZTOR.

A HEGYI BESZÉD.

AL ÁLTAL ÁTDOLGOZOTT «JÉZUS KRISZTUS» CZIMŰ MŰVÉBŐL.

ECCE HOMO.

Fai D.

KÉPEK JÉZUS ÉLETÉBŐL. — DUPANLOUPNAK RUSCHER ANTAL ÁLTAL ÁTDOLGOZOTT 'JÉZUS KRISZTUS' CZIMŰ MŰVÉBŐL.

JÉZUS MEGJELENIK TANITVÁNYAINAK.

tett le s szépen befestett kékre. Jaj, mennyi baja is volt a festéssel! Hol nagyon kék volt, hol nagyon fehér maradt! A cipője is kék volt. Kék selyem cipőske, szép sárga csokorral. Mennyre félt ő is, mikor először belépett a 'Zöldfa' nagyvendéglő pazarul díszített termébe.

Bezég nem volt az a Vigadó terme!

A 'szála' fel volt díszítve virágfüzérekkel, a padly szépen felmosva és a közepén egy sokágú gyertyatartó. Telve fagygyertyákkal. Lehetett benne tíz szál is!...

Az ajtónál várt rájuk a fiatal Szentkereszthy Gábor. A kendőket leszedte róluk és behordta a ruhatárá elöléptetett szobasorokba. Mikor pedig elhelyezte őket a pokróccsal leterített löcán, hát összeültötte előtte a sarkantyúját (hogy megcsendül a nagymama fülében most is ez a sarkantyú-pengés) és felkérte az első tánczra.

Hogy reszkettek, mikor Gábor először karolta át a derekát! Később aztán már nevetett is, kaczagott is, mikor kézzel kézre kapták. Legtöbbit tánczolt Gáborral. Az meg, mikor vele nem tánczolt, hát senkivel sem tánczolt. Megállt egy oszlop mellett s onnan nézte.

Mintha most is ott látná állni azt a szép, barna fiút! Széles vállán csak úgy feszült a fekete atilla, derekban meg karsú volt, mint valami kisasszony. A karját összszefonta a mellén s csak néha-néha pedert egyet barna hajuszán. Azután mihelyt letette valamelyik tánczosa, rögtön odaugrott Gábor és vitte. Letenni meg soha sem akarta! És nem is tudja, hogy lehetett, de a többieket a viláért sem eszette volna olyan közel magához, mint Gábort. De ennek nem tudott parancsolni, meg nem is akart.

A nagymama lehungya immáron mégis fáradttá vált szemét, hogy jobban belásson a múltba, hogy jobban lássa azt a napfényes képet, a mit képzelete előttest, legrozásabb emlékei közül hozva vissza életének legédesebb, legszebb perezeit...

... Egy táncznál, az már úgy reggel felé lehetett, Gábor odahajolt egész közel hozzá, s úgy mondta neki, hogy szeretné az egész életet így tánczolni vele végig. Azt felelte, hogy ő sem bánná, ha úgy lenne!

— Úgy lesz ám, mert szeretem! — s kivett atillája átfűzője zsinorjából egy piros szegfűt, megcsókolta s odaadta neki.

— Csókolja meg a kisasszony is, maga is édes Málka!

— Gábor, édes Gábor! — suttogja a nagymama már álmában, a melyben bizonyára még

aranyosabb színekkel rajzolódnak le a visszazálló emlékek.

Bizonyára, mert egyszer csak mosolyogni kezd, szelid öreg arcát pirosság futja keresztül, ráncos ajaka pedig mintha csak valami czuppanó csókra csusorodnék...

Persze ez már aligha történt meg azon az éjjelen a szálában, hanem valamivel később, mikor Szentkereszthy Gábor úr már csengős lovakon röpítette haza az ő kis feleségét.

A nagymama szépen, édesdeden aludt a nagy karos székben, a lámpa ott égett mellette, a könyv le volt esztve az ölébe. Úgy találták Erzsikeék is, mikor reggel felé hazajöttek a bálból.

Szinte sajnálták felköltetni. Hanem Erzsike akármilyen lopva csókolt is neki kezét, mégis gbredezni kezdett. Kinyitotta félig a szemét s a mint hirtelen megpillantotta a kék bál ruhában előtte álló leánykát, kezében egy szál piros szegfűvel, félálomban úgy tűnt fel neki, mintha ő lenne az, a ki ott áll.

Ő, a ki most jött haza a 'Zöldfa'-ból! Azt a szegfűt, a mit a kezében tart, Gábortól kapta! — Gábor adta? — suttogta félhalkan.

— Dehogy nagymama, a Bereghy Pista, tudja, a kívül mindig szekiroz...

A nagymama fölébredt!

S a mint nézi, nézi azt az előtte álló boldog kis leányt, a ki a szegfűt látszólag szagolgatva meg-megcsókolja, mint akárcsak ő valamikor, — hát egy pillanatra úgy érzi, mintha az ifjúság s a szerelem örökre elveszett kora fájna egy küssé.

De csak egy keveset! Hogy is fájhatna sokáig, mikor itt él ő tovább, ennek a bájos gyermeknek az alakjában.

— Nagymama, micsoda Gábort emlegetett maga álmában?

— Hát a nagyapát, kicsikém. A nagyapát, a ki úgy szeretett téged, s a ki olyan boldog lenne most, ha megérhette volna a te bálba meneteled napját! A szegény nagyapa.

— De édes nagymama, ne sirjon! Látja, akkor én is sirok, pedig olyan boldog vagyok, meg olyan álmos...

KRISZTUS PALÁSTJA.

Szent áhitat érzelmeivel nézi a keresztény kegyelet az Isten ember két ezredév kódéből felragyogó magasztos alakját, a mint a tavaszi ég szelid borongása közt indul martyr utjára, sohaját szellőktől kísérve, majd egy derűs reggel virágfakaszto verőfényében töri át kopor-

sója köfedelet s lép ki belőle feltámadva. Milyen nagybecsi volna az ő követői előtt bármely csekély emlék, a mi az ő emberi lényének történeti igazságához fűződik. De hát a keresztény archeologia összes tudománya, a világtörténeti ereklyék összes múzeumai sem képesek egyetlen ilyen emlékjelt sem felmutatni. Semmi sem beszél-e valóban a közvetlen bizonyosság hangján arról, hogy érezte az ő érintését? Az emberi nyelv halálatosabb, s ma is közmondásos kincsei közé foglalja Krisztus koporsóját, keresztjét, töviskoronáját, palástját.

Hová lettek például Jézus ruhái a golgothai tragédia után? Minden esetre oly kérdés, melyet jogunk van föltenni akkor, ha csak lehetőségét is megengedjük a Krisztusra vonatkozó egyéb ereklyék valódiságának. Mert azt tudjuk, hogy az állítólagos bethlehemi jászolt Rómában, a Santa Maria ad proesepi templomban őrzik, de Toulouseban is mutatják egy darabját; a kö, melyen a szűz anyja megszülte gyermekét, ugyanezen hagyomány szerint a toulousei Saint-Serinben van, sőt őrzik a szénaközet is, melyre a gyermek Jézust anyja ráfektette, épen úgy pályájának egyes részeit Aix-la-Chapelleben, Rómában a haldoklók templomában, az Ara-Coeliben, a cultát és Jézus haját a jeruzsálemi Szent-Kereszt templomban, stb. Nem így van a dolog a Krisztus ruházatával, melyről nem maradtak fenn még legendák sem.

Kellett pedig hogy álljon e ruházat a következők közül: a talet, az öv, a köpeny, a palást és a lábbeli. Már most tudjuk azt, hogy egész az újabb időkig fennmaradt szokás szerint, már a római törvények is, melyek azon időben Palesztinában uralkodtak, a kivégzettek ruháit a hóhér tulajdonául rendelték. Krisztus halálának szemtanuja, János evangalista el is beszél részletesen a ruhák szétosztásáról: (XIX. 23, 24.) E szerint a katonák négy felé osztották a zsákmányt, ellenben a palástra sorsot vetettek, vagyis Nonnos szerint a római katonák ez időbeli kedvező játékkal 'ujjaikon kijátszották'. Így teljesült be a szóltárok szerzőjének jósata: 'Élosztották magok közt ruháimat és sorsot vetettek palástomra.' (XX. 19.)

Az utóbbi időkben két város, Trier és Argentuil vetekszik egymással abban, hogy magát a Megváltó valóságos palástja birtokában higgye. Ez a palást, egy ugynevezett *tunica inconsutilis* — varrás nélküli palást — mindkét részről magas egyházi tekintélyek alapján hiteselek állítatik, de föltéve is mindkettőnek hitességét, kérdés: melyik a kettő közül az, mely a Jézus Krisztuson megfeszítéskor volt, mert csak egyik lehet az igazi. Erre nézve a következő előzményeket említhetjük.

A 326. év táján találtak először egy úgynevezett *inconsutilis* — varratlan — palástot, mely teljesen egyezett az evangalista leírásával. Szent Ilona, Konstantin császár anyja ajándékozta ezt szent Agritius trieri püspök úján szülővárosának: Trierne. Hiteles-e ez vagy nem,

nem dönthető el; köztudomás szerint ebben az időben elég sűrű eset volt, hogy görögök és zsidók a keresztények hitetlenységére számítva, mindenféle ereklyéket vásárt iztek. Ez időből származnak Krisztus töviskoszorújának számos helyen leltető állítólagos tövisi is. Tudjuk, hogy az eredetinek állított töviskoronát még Szent Lajos vásárolta meg több mint egy millióért a velenzelektől, de már Nagy Károly császár is több ily tövis szerencsés tulajdonosának hitte magát, valamint I. Ottó is, ki a koszorúnak egy jó nagy részét ajándékozta volt Ekelstar angol királynak, melyet még most is nagy tiszteletben tartanak Malmesburyban; azonkívül több mint harmincz ily tükcedarab van különböző templomokban. Maga az állítólag igazi töviskoszorú jelenleg a párisi Notre-dame templomban van s a Linné szerint *Phamenis pali virsina* nevezett cserjéből készült.

Az eredeti keresztből származónak állított forgácsdarabokból is oly halmazról van tudomásunk, hogy azokból több száz kereszt is kitelnek. Igaz, hogy Szent Paulinus szerint a valódi keresztnek Jeruzsálemben maradt része épen nem fogott, holott e város püspöke, Szent Makár oly bőkezűen ajándékozott abból, hogy már Szent Cyrill idejében, a kereszt feltalálása után 25 évvel, el volt árasztva ily töredékekkel a világ.

A mi a keresztfa szögeit illeti, ilyenek legfőbb négynek kellett lennie. Az egyikből Szent Ilona zablát csináltatott fia lova számára, a másiktól ugyanezen fia koronájához ékítményt készített, a harmadikat a hagyomány szerint a tengerbe vetette, hogy lecsillapítson egy kítőri vihart. És mégis vannak ily állítólagos szögek Trierben, Jeruzsálemben, Párisban, nem is számítva az itt-ott levő apróbb töredékeket.

Visszatérve Krisztus vélt palástjára, ezt Szent Agricius egy ereklyetartóba zárta, melyben aztán benne felelték s csak 1196-ban főöztek fel újra. Ekkép történhetett meg, hogy az 593-ban meghalt toursi szent Gergely idejében még nem tudták, hogy az Trierben van, mert ő úgy adja elő, mintha azt Galatában őrzik az Arkangyalok templomában egy rejtett kriptában elhelyezett faladában. Ellenben Frédégaire akkép véli tudni, hogy a katonák által kecőkan kijátszott palástot, miután sokáig Jaffában rejtgette egy márvány-szekrényben, 590-ben végre föltalálták, hála érte Simon, Izrael vege Jákob fia valódiságának, kit két hétig kinos szenvedések gyötörték. Nem lehetetlen különben, hogy már 590-ben két palástot tartottak tiszteletben a keleten, a trieriri kívül, melyet akkor még nem ismertek, mint ezt kétségen kívül tanúsítja Thiofried szerzetes, echternecki apát elbeszélése 1101-ben, ki örömtőljogva emlékezik meg a jaffai fölfedezésről, nem is sejtte az igazi tunica inconsutilisnak hozzá oly közel, Trieren létét.

A jeruzsálemi és galatai két palást hovatörtől mitsem tudunk, habár érdekes megjegyezni, hogy Szent-Pétervárt a csarók sírján, a Péter-Pál templomban szintén van egy Krisztus-palást, de ime 1056-ban az argenteuli szerzet romjai takarítása közben ismét egy leletr bukantak, mely a hozzácsatolt iratok bizonyága szerint szintén egy 'cappa Jesu pueri' volt, még pedig olyan, melyet a dicsőségese istenanya még Jézus gyermekkorában saját kezeivel készítet. Ez az öltönydarab varrás nélküli és vöröses volt. Ez eseményt 1156-tól 1376-ig számos krónikairó előadja ugyanazon szavakkal, többek közt Hugo, roueni püspök, ki annak valódiságát ünnepélyes okirattal is igazolta. Csak hogy itt megint más öltönydarabról, nem a tulajdonképeni palástól van szó. Hogyan egyeztethető össze ez az ellenmondás?

Hát ezt is megkísérelte egy sajátos legenda, melyet a westminsteri Máté krónikája származtatott ránk 1376-ból. Ez ugyanis elmondja, hogy 'Franciaországban fölfedeztek Krisztus varratlan palástját, melyet anyja készített számára, s mely vele együtt nőtt meg.' Így lett volna tehát a gyermek Jézus cappájából a golgothai palást, melyről az evangalista beszél.

Lássuk már most, hogy került ez öltönydarab Argentuilbe. A hagyomány szerint ezt Nagy Károly Konstantintól, Irén császárnő fiától kapta, ki azt az argenteuli kolostorban ájtatoskodó leányának, Theodorának küldte. A cappát a normann betörés idejében elrejtették s csak 1154-

ben találta újra meg egy mennyei inspirációtól felvilágosított szerzetes.

De még egy harmadik palást-részletről is van szó — s ezt Ethelwulf angol szász király hozta magával több más ereklyével együtt Rómából 856-ban, melyeket részint Márton pápától, részint Kopasz Károly francia királytól kapott, s Westminsterben helyeztet el. Vajjon itt egy egész külön ereklyéről van ismét szó, vagy pedig az argenteuli palást egy darabjáról csak, nehéz lenne eldönteni.

1882-től kezdve a versaillesi püspök nagy-érdeklős szakértői vizsgálatot rendelt el az argenteuli palást hitelenségének megállapítása tárgyában, a tudomány rendelkezésére álló legkimerítőbb apparátussal, oly tudósok közreműködésével, mint a híres lyoni törvényészki orvos, Lacassagne és Florence, továbbá a Gobelini és Beauvais-i festő- és szövőgyárak technikai igazgatói. Ez eljárás alkalmával 1882 július 17-én és 1892 márcz. 10-én fölvezt jegyzőkönyvekből kitűnik az is, hogy a paláston számos nagyobb rozsdaszerű foltok voltak láthatók, melyek minden valószínűség szerint a kiontott vérenek voltak tulajdoníthatók, így különösen hátsó részen. E helyekről ollával kímézetett darabokat bocsátottak vegyi vizsgálat alá, hogy megállapítsák a szövet föltyának természetét. De hát a tudomány nem ronthatta le a hitnek azt a jogát, hogy lehetne tartás az, a minek czáfolatára nem rendelkezik elégséges eszközökkel; mindazáltal a pozitív megerősítést is távol maradt. Csak egy szép és költséges illúziókat mutatkozik mindez, a mit a keresztény egyház őseréklyéi valódiságára és hitelességére vonatkozólag a képzelet a hagyomány támogatásául összehordott, s ebben az illúzióban csak annál magasztosabb, annál tisztább és idealisabb a szenvedő, megváltó és a földi szenvedélyek fölött diadalmkodó Krisztus alakja. V. S.

HŰSVÉTI ÉLET A RÉGI PEST-BUDÁN.

Ezelőtt száz évvel a régi Pestnek kevés oly pontja volt, hová a szórakozni vágyó lakosság a hűsvét örömeit szabadban élvezni kirándulhatott volna. A mai Városliget arnyas üdülőhelyeivel akkor még nem gazdagította a testvérváros lakosságát József nádor bőkezősége. Egyetlen nyilvánosnak nevezhető sétány az Orczy-kert volt, melynek terméketlen, homokos talaján a főúri áldozatkészűetés dűs növényzetet tudott elővárasolni s a közönségnek előképeni készséggel bocsátotta használatára.

De mennyire más arcúlatu volt akkor még a környezet is, mint ma! A viruló parkhoz több mint negyedórányi út vitt oda a városból csupa sívó homokon. Szemben vele a Festetich-féle major feküdt egyszerű, de kellemes kerti házával, melyet művész domborművek és kecses gloriète díszítettek, honnan remek kilátás nyílt a fejlődő Pest dunai oldalára, a méltóságosan tova hömpölygő folyamra s a partján elterülő vidékre. Sajnos, a rossz kövezet s a sáros, poros utcák közlekedési nyomorúságait nem pótolhatta sem az elragadó fekvés, sem a kitűnő világitás, mely, sűrűn egymásután következő, csinos lámpáival már akkor vetekedett bármely nagy város világitásával.

Ha aztán elközlegett a tavasz első ünnepe, a hűsvét napja: mint a hömpölygő áradat indult meg a város kicsinye-nagyja föl a Gellért-hegy felé, hogy ósrégi szokásnak hódolva, ott közönsé a kikeletet, hallgassa a bokrok alján csicsérgő madárdalt s fölkiassza a hegyoldal nyíló virágot. Évrol-évre megnépesültek a hegyre vezetű ösvények a hűsvét első napján s a tarka életlő, mely itt zibongott, élénk képet rajzolt egy múlt századbeli német munka, mely érdekesen egészíti ki Pest-Buda hajdani társadalmi életének eddigi vázlatait.

Verőfényes hűsvéti napokon megindult a pest-budai közönség nagy népvándorlása a Gellért-hegy felé, hol az éj beálltáig gondtalanul vigádtak s szívták az üde tavaszi levegőt. Különösen megkapó látvány volt a hegyen föl lassan küssző tömeg a budavári oldalról. 'A hegy telve emberekkel — olvassuk az említett múlt századi munkában — s csak alsó részén mutatja itt-ott zöld ruhájának egy-egy darabját. Szakadatlan sorban vonul a sűrű embercsoport a Rácvárrosból vezető keskeny ösvényen a hegy tompa csúcsa felé. A hegy helyét sem adhat mindany-

nyinak, mert a Duna felől meredek sziklák és függőleges mélység, az ellenkező oldalról pedig szőlős kertek szabnak határt az emberáradatnak.'

'Annnyival meglepőbb ez a jelenet, mert a hegyre különben egész éven át senki sem megy, egészen elhagyatottan áll. A kocsiút, mely kevésbé meredek, sokkal hosszabb, és egészen érdekesség nélkül való. Itt vannak a Kalvária-hegy stációi, mely egyszerű, kis fallal körülvetett közzesztűből áll.

'Nem sokára elértek czélunkat, — folytatja a múlt századbeli szemtanú; — de ki irhatna le mindent! Valahányszor megálltam s valamit meg akartam tekinteni, százakkal álló emberraj tödult felém és ragadott önkénytelenül magával. Mielőtt még időm lelt volna pontosan megnezní, a mit egy szempillantás előtt láttam, egész más helyen találtam magamat. Létrás szekerek, tele nagy boros és sörös hordókkal, melyek körül száz és száz szomszagos ember forgólódott; sátrak, melyek körül mézesbábokért törte magát a nép; ismét mások, tele aprók portékákkal, u. m. pipákkal, olvasókkal, képekkel, játékszerekkel, fűszerekkel, gombokkal stb; boltok, melyekben lutrit játsztak s kapdosták a mandolletti- és szalámi-árusok nyalánkságait; asztalok, melyeken kövér pesenyéket szedtek s nem egy pohár budai ó-bor mellett emlékeztek az elmúlt időkör; hozzá csintalan gyerekcsoportok, melyek vilagos nappal röppentyűket eresztettek; élemedett emberek, kik agórtól erőtlennől, bortól mámorosan, alig találták a haza felé vivő utat; henyé, puczesos urasok; anyák, kik eziprán kiöltözött lányaikat korholják, a mért uszálynaikat le hagyták taposni; kol-dusok, kik alamizsnáért rimánkodnak és pohos polgárok, kik semmit sem adnak; mindezt tarkán, összevissza, egymásra halmazva adja ért-hető képet a zür-zaváros egésznek.

'Szép, de tetet és lelket fárasztó ez a bódítóan hullámzó tömeg s csak félig-meddig jutalmazna, ha a jelenlét kielégített kíváncsiságán kívül nem volna még más magasabb élvezet is fentartva. Romlódozó falak mutatják a hegy csúcspontján egy régi erőd maradványait, mely a hegynek nevé köleszőné. Pékvezűt magasabb, mint a hely, hol az innepelő tömeg üdülőhelyeivel akkor még nem gazdagította a testvérváros lakosságát József nádor bőkezősége. Egyetlen nyilvánosnak nevezhető sétány az Orczy-kert volt, melynek terméketlen, homokos talaján a főúri áldozatkészűetés dűs növényzetet tudott elővárasolni s a közönségnek előképeni készséggel bocsátotta használatára.

De mennyire más arcúlatu volt akkor még a környezet is, mint ma! A viruló parkhoz több mint negyedórányi út vitt oda a városból csupa sívó homokon. Szemben vele a Festetich-féle major feküdt egyszerű, de kellemes kerti házával, melyet művész domborművek és kecses gloriète díszítettek, honnan remek kilátás nyílt a fejlődő Pest dunai oldalára, a méltóságosan tova hömpölygő folyamra s a partján elterülő vidékre. Sajnos, a rossz kövezet s a sáros, poros utcák közlekedési nyomorúságait nem pótolhatta sem az elragadó fekvés, sem a kitűnő világitás, mely, sűrűn egymásután következő, csinos lámpáival már akkor vetekedett bármely nagy város világitásával.

Ha aztán elközlegett a tavasz első ünnepe, a hűsvét napja: mint a hömpölygő áradat indult meg a város kicsinye-nagyja föl a Gellért-hegy felé, hogy ósrégi szokásnak hódolva, ott közönsé a kikeletet, hallgassa a bokrok alján csicsérgő madárdalt s fölkiassza a hegyoldal nyíló virágot. Évrol-évre megnépesültek a hegyre vezetű ösvények a hűsvét első napján s a tarka életlő, mely itt zibongott, élénk képet rajzolt egy múlt századbeli német munka, mely érdekesen egészíti ki Pest-Buda hajdani társadalmi életének eddigi vázlatait.

Verőfényes hűsvéti napokon megindult a pest-budai közönség nagy népvándorlása a Gellért-hegy felé, hol az éj beálltáig gondtalanul vigádtak s szívták az üde tavaszi levegőt. Különösen megkapó látvány volt a hegyen föl lassan küssző tömeg a budavári oldalról. 'A hegy telve emberekkel — olvassuk az említett múlt századi munkában — s csak alsó részén mutatja itt-ott zöld ruhájának egy-egy darabját. Szakadatlan sorban vonul a sűrű embercsoport a Rácvárrosból vezető keskeny ösvényen a hegy tompa csúcsa felé. A hegy helyét sem adhat mindany-

nyinak, mert a Duna felől meredek sziklák és függőleges mélység, az ellenkező oldalról pedig szőlős kertek szabnak határt az emberáradatnak.'

'Annnyival meglepőbb ez a jelenet, mert a hegyre különben egész éven át senki sem megy, egészen elhagyatottan áll. A kocsiút, mely kevésbé meredek, sokkal hosszabb, és egészen érdekesség nélkül való. Itt vannak a Kalvária-hegy stációi, mely egyszerű, kis fallal körülvetett közzesztűből áll.

'Nem sokára elértek czélunkat, — folytatja a múlt századbeli szemtanú; — de ki irhatna le mindent! Valahányszor megálltam s valamit meg akartam tekinteni, százakkal álló emberraj tödult felém és ragadott önkénytelenül magával. Mielőtt még időm lelt volna pontosan megnezní, a mit egy szempillantás előtt láttam, egész más helyen találtam magamat. Létrás szekerek, tele nagy boros és sörös hordókkal, melyek körül száz és száz szomszagos ember forgólódott; sátrak, melyek körül mézesbábokért törte magát a nép; ismét mások, tele aprók portékákkal, u. m. pipákkal, olvasókkal, képekkel, játékszerekkel, fűszerekkel, gombokkal stb; boltok, melyekben lutrit játsztak s kapdosták a mandolletti- és szalámi-árusok nyalánkságait; asztalok, melyeken kövér pesenyéket szedtek s nem egy pohár budai ó-bor mellett emlékeztek az elmúlt időkör; hozzá csintalan gyerekcsoportok, melyek vilagos nappal röppentyűket eresztettek; élemedett emberek, kik agórtól erőtlennől, bortól mámorosan, alig találták a haza felé vivő utat; henyé, puczesos urasok; anyák, kik eziprán kiöltözött lányaikat korholják, a mért uszálynaikat le hagyták taposni; kol-dusok, kik alamizsnáért rimánkodnak és pohos polgárok, kik semmit sem adnak; mindezt tarkán, összevissza, egymásra halmazva adja ért-hető képet a zür-zaváros egésznek.

A JAPÁNOK HAZAFISÁGA.

Egy olasz kereskedő, ki már évek óta lakik Kínában s üzlete révén sűrűn érintkezik a benszülöttekkel, sőt a japánokkal is, közelebb érdekes levelet írt haza Shanghaiból, vázolván a mostani háborús időben szerzett tapasztalatait. Erőmesnek látjuk átvenni e levélből a következő részleteket:

A Kínával folytatott háború hatalmasan föllendítette a nemzeti érzelmet Japánban. Roppant lelkesedés hatja át a népesség minden osztályát. Az ilyesmi Európában nem újság; de újság itt keleten, hol eddig a hazafias érzelmek úgy szólnak ismeretlenek voltak. Az 1860-iki háborúban az angolokat és francziákat, mikor Peking felé nyomultak, egy csapat küli is segítette, a kik oly kegyetlenül harcoltak éjszaki Kína csapatai ellen, mintha tudomásuk sem lett volna arról, hogy azok nekik honfitársaik. A mostani háborúban a japánok Wei-Hai-Wei elfoglalása után 1500 kínai kült is vittek magukkal a szomszéd Mandzsuriába. Egészen más érzelmek nyilatkoztak Japánban. Egész osztályok és egyesek versenyezve igyekeztek szolgálatoikat tenni a hazának s bámulatos példáit mutatták föl e háborúban a hősiességnek és önmegtartózkodásnak. A nagyobb nemes családok milliókat adtak össze a hadi költségek fedezésére s önként fölajánlották tokiói palotáikat a katonaság használatára, melynek elhelyezésére a gyors mozgósítás miatt nem voltak elegendők a katonai és egyéb állami épületek; de a szegények is adakoztak filléreikből; az asszonyok és leányok pedig nagy mennyiségű gyapjú keztyűt készítettek a szegény katonáknak, kik annyi szenvedésnek voltak kitéve Mandzsuriában a tél szigorúsága miatt. Ez a háború egészen új korszakot nyit

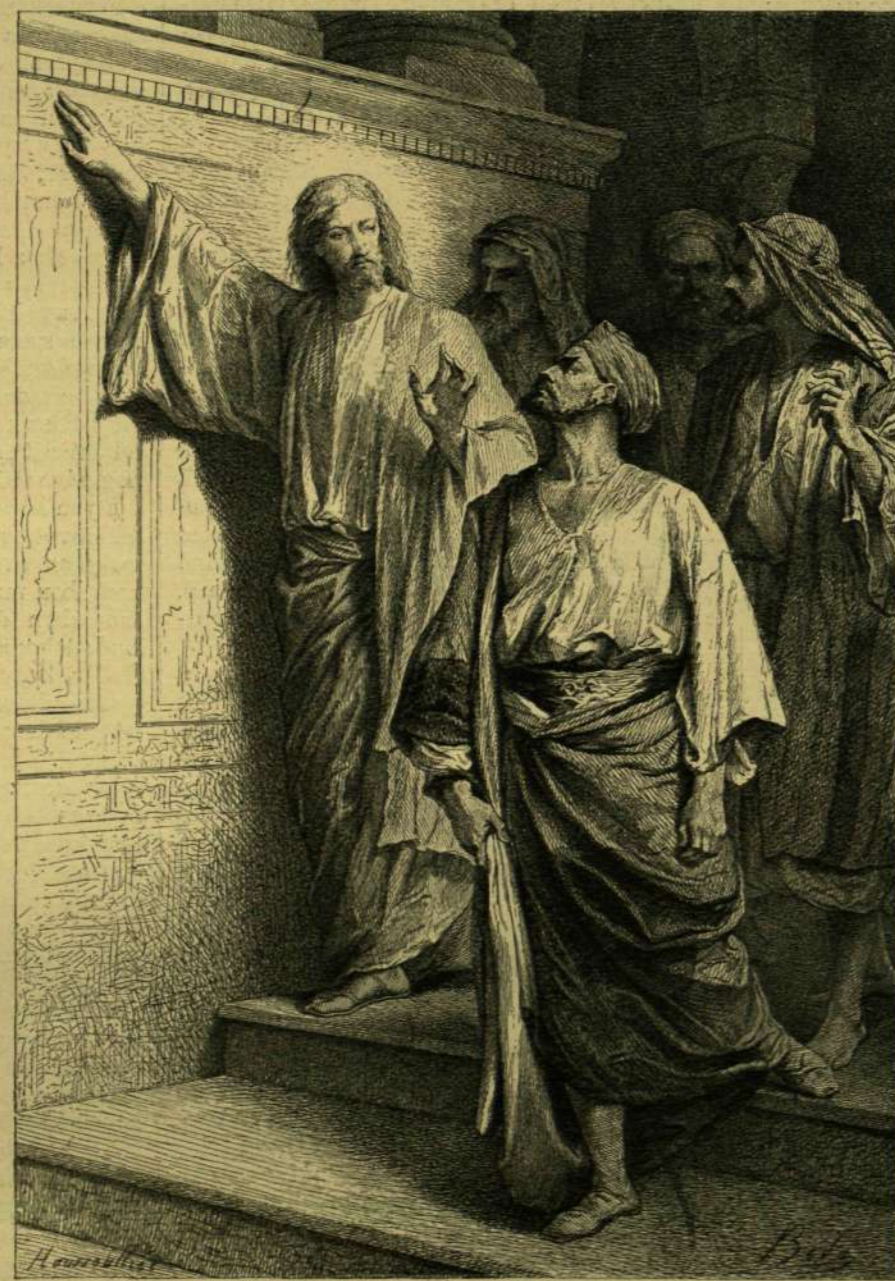
Azsia egész keleti részének életében s a világtörténet színpadán egy új, ontudatra ébredt nemzetet léptet föl szereplőül, mely annyi századon át ismeretlenül s a nagy világ politikájára nézve minden hatás nélkül élt az ázsiai partoktól is elég távol fekvő sziget-országában.

Rendkívül érdekes dolog ez időszert Japánban megfordulni. A háború és a japán fegyverek diadala foglalkoztatja a lakosság minden érdeklődését. Nem szükség itt újságokból olvasni a háború folyását és eseményeit. Minden győzelmi hírre azonnal föllobogóznak a házakat s örvendő néprajok járnak-kelnek az utcákon. Ezek a szerény tüntetések világosabban beszélnek minden újságnál. Lélekemelő látványok ezek, főleg az olyan utazóra nézve, a ki az érzéketlen s gyámoltalan Kínából érkezik ide, melyet a rá sulyosodó nagy nemzeti szerencsétlenség sem képes fölriaszítani bamba tétlenségéből. Különösen ünnepi képe volt Nagasaki városának a császár megérkezésékor. Egy ház sem maradt lobogó-dísz nélkül. Mindenütt és mindenben látható volt az *aranyvirág* (Chrysanthemum), a császár cimere és a japánoknak különben is kedvelt virága. Rendkívül meglepő volt egy növény- és virágcsoporthoz, mely igen elmésen és ügyesen úgy volt összeállítva, hogy egy harezoló japáni és kínai katonát ábrázolt. A növények részint a földbe ültetve, részint cserepekben voltak elrendezve. A virágok közt itt is az aranyvirág volt a legbőbb.

A művészet szintén az ural-

JÉZUS KRISZTUS. Roskovics Ignác rajza.

JÉZUS MEJÖVŐVENDŐLI JERUZSÁLEM PUSZTULÁSÁT.

gó érzelmek tolmácsa ez időben. Az egész Japán el van árasztva csatákat ábrázoló képekkel és metszetekkel. S valamint a száraz és tengeri haderők váratlan nagy győzelmei nagyrészt az európai hadirendszer alkalmazásának köszönhetőek: az ábrázoló művészet is mindinkább utánozza az európai modort, talán rovására annak az igen eredeti honi művészetnek, mely a maga nemében oly kiváló, mint a milyen különös és szokatlan mi előttünk, de minden esetre hasznára a művészetbeli haladásnak. A közösen forgó metszetek közt egyik legnépszerűbb az, mely megelőzve a valóságot, egy japán katonát ábrázol, a ki Peking falaira fölhangya, kitézi ott a győztes Japán lobogót. A harezai dalok is egyre másra teremnek. Legsűrűbben hallható az a nagyon kedvelt katonadal, melynek minden szaka ezekkel a szavakkal végződik: «Föl! nyomuljunk be Pekingbe!»

EGYVELEG.

* **Angol konzervativizmus.** Még 1234-ben vásárolt meg egy kovás az angol kormánytól egy telket oly feltétellel, hogy a tulajdonjog elismerése végett minden évben hat patkót szolgáltatson be az angol kincstárba a hozzá tartozó szegekkel. A telek azóta London város birtokába került s a városi hatóság századok óta évenként hűségesen beküldi a kincstárba a hat patkót a hozzá tartozó szegekkel.

* **Uj fejedelmi író.** Károly román király, Carmen Sylva férje, szintén író lett, kiadván egy kötet emlékiratot «Jegyzetek életemből» cím alatt.

* **Táviratozott hangjegyek.** Egy olasz táviróosztály készítette a módját, hogy miként lehet hangjegyeket táviratozni. Az idevonatkozó tervezet benyújtotta az olasz közlekedésiügyi miniszternek, a ki azt most egy bizottsággal tanulmányoztatja.

* **III. Sándor császár bélyeggyűjteménye.** Az elhunyt III. Sándor császár szenvedélyes posta-bélyeggyűjtő volt és Hamburgban, a hol e mulatságnak számos üzleti közvetítője akad, négy bélyegkereskedő volt állandóan megbízva, hogy a legújabb és a legrégebb bélyegeket szállítsa neki. Mikor Columbiában az első postabélyegeket kiadták, egy fiatal amerikai azzal kedveskedett a császárnak, hogy a legelső példányok közül küldött egyet. III. Sándor viszonzásul egy teljes gyűjteményt küldött orosz bélyegekből, a melyért már 20.000 dollárt kínáltak a fiatal amerikainak, de nem adja oda.

* **A japánok fényes diadalai emlékére** most az Eiffel-toronyhoz hasonló nagyságu emlékszobrot akarnak emelni, mely mulatóhely és múzeum legyen. Az építés költségét közadakozásból akarják fedezni.

* **A majombőr mint kereskedelmi cikk.** A legújabb idő óta a guineai partvidéken a majombőr egyike a legkeresettebb árucikkeknek. Az utóbbi 5 év alatt 175.000 bőrt vittek ki több mint 300.000 forint értékben. Mivel csak oly bőrt vesznek meg, melyen a puskagolyónak alig van nyoma, valószínű, hogy az aranypartvidéken évenként legalább 200.000 majmot tűnek agyon.

* **Uj bacillus.** Pasteur egyik segítségével új veszedelmes bacillust fedezett fel, mely a vérméregzést idézi elő a testben «Streptococcus pyogenes» nevet adott neki s állítólag már ellenmértét is felfedezte.

* **Parafa mint hideg elleni óvszer.** A délfranciaországi virágkereskedésekben most parafát használnak óvszerül a hideg ellen. A frissen levágott virágokat porrá őrítve parafa közé teszik s ily módon egész friss állapotban érkeznek meg Nizzából Szent-Pétervárra is.

Ellinger fényképe után.
GRÓF SZAPÁRY GÉZÁNÉ.

VÁSÁR AZ OPERAHÁZBAN.

Vajjon álmolta volna-e valaha Cartouche, Franciaország legregényesebb és az egész világ lelegeansabb rablója, hogy jönne egyszer ide, a mikor az ő szeretetreméltó alakja is elhomályosodik a fosztogatás terén, mert még sokkal kedvesebb rablókat szül a divat?

Hátha még azt tudta volna, hogy az áldozatok magoktól fognak elmenni a rablók barlangjába, frakkot húzva, fehér nyakkendőt kötve és fiakkert hozatva, hogy vigye őket oda?

Bizony, nem álmolta volna meg ezeket Cartouche, — mert hát a barlangja válogatja. Nem sötét reneteg közepén van ez, mint a régiek voltak, hanem ez a barlang ezuttal az operaház fényes terme, földszintje sátrakkal, virágokkal, gobelin szőnyegekkel, és nem is egy nagy tűznél sűtkéreznek a rablók, mint a népmesékben, hanem mosolyognak sűrűnek, forognak, enyelegnek s nem is marezóna alakok, a minőknek a rablókat képzeljük, s a minőkötől félünk, hanem szép, előkelő asszonyok, kisasszonyok, a minőkben gyönyörködünk.

S aztán micsoda kellemes modorban veszik el a pénzünket! «Vegyen tőlem egy szivart!» «Nem iszik egy pohár pezsgőt?» Egy ezüst csengésű hang kérde ezt. (Ej, hogyne innám!) Az ezeregyéjszaka meséinek fantázia-szülte paradicsomát mutatta az operaházi nagy bazár, melyet márcz. 27-én és 28-án rendeztek előkelő hölgyeink az alföldi inségesek javára. Jobban is illik ez nekik, mint a korteskedés a förendiházi tárgyalások irányára. Ámbátor nekik talán még az is jól áll — csak hogy nem csinálhatják olyan graciózus jelmezekben, mint a vásárt.

Valóban, a magyar hölgyekben megvan a hazafias lendület, s a hol a szűkolködőkön segíteni kell, ott egyszerre megszűnik minden osz-

Koller utódai fényképe után.
GRÓF KÁROLYI ISTVÁNNÉ.

tály-válaszsal se legott együtt találjuk a comtessekéket és polgárkisasszonyokat, a mint szép fehér kezeskéikkel a gyámoltásra sietnek. A végén nem is olyan nagy teher az, a szép fehér kezeske megbírja s még esetleg gazdája is akadhat (t. i. a fehér kezeskének) ezen a kedves vásáron.

Talán az is hozzájárul, hogy nem mulasztanak el szép hölgyeink egyetlen alkalmat sem a mulatva segülésben. S fájdalom, más részt a

mi szegény országunk se fősvény az alkalmak megadásában. Majd minden évben van valami szerencsétlenség. Csak a címek mások. Egyszer a víz pusztít, egyszer a tűz. Măskor az anyaföld haragszik meg egyes vidékére és nem hoz termést. Bizony a sok éhezre emberen mindig ezeken a szép asszonyoknak kell segíteni. Teszik is szívesen. Egyetlekké alakulnak. Volt már «Segítés», «Jó-szív», «Felebarát», már a nevelők is kifognak, de a jóakarattól soha kifogni nem tudnak. Nagy dicsőség ez a mi asszonyainkra.

Élénk, mozgalmas kép tárult a szem elé. A különböző jelmezek ragyogó tarkasága elbűvölő hatást tesz a káprázatos fényözömben. Nehányat bemutatunk képeinken is, (a kiknek fényképeit fényképészeinktől megszerezhettük,) de mi ez a valószínűség képest.

Szem nem győzte nézni, a toll még kevésbé vállalkozhatik a hű leírásra. Szinte kedvet érünk évelődni az olvasóval a következő logikai felállításal:

Vagy látták önök a vásárt, és akkor fölösleges elolvasni e cikket, mert mi is csak láttuk, nekünk is csak két szemünk van. Vagy nem látták, és akkor kár elrontani az igazi képet valamely bűgyadt leírással.

Mindjárt a bejáratnál két virágos sátor volt. «Tessék virágot venni!» Volt ott mindenféle kigondolható virág, piros róza, fehér róza, szőke leány, barna. A virágok igen drágák voltak, a virágárusnők igen kellemesek. A virágárusnői sátorba miniszternék is jutottak, a kik különösen a képviselőkre tartottak nagy hajtóvadászatot. (Szegény mamelukok, nemcsak a minisztereknek kell engedelmességeknek.) Frakkjaik gomolyka nem sokáig maradt üresen. (A kegyelmes asszonyok fűrgűben csinálják az efféle, mint báró Jósika Samu.)

Strollay fényképe után.
DÁNIEL ERNŐNÉ.

Az asszonyok poétikus növényei, a rózsák, szegfűk után jött a férfiak poétikus növénye, a nikotin. Gróf Szapáry Gézáne uralkodott egy szivarsátorban, mellette bűbajos török odaliskok. (Bizony, sokkal többet értek, mint a vörös feűz, festett bácsi, a kit a köznapifrak-fizégtáblákon látunk ösidők óta csibukozni.)

Aztán a tombola-áruddák következtek, hol egy koronáért lehetett egy tombola-jegyet venni. «Hallatlan olcsóság!» Volt czukrázda, hideg buffet, takaros csaplárosnékkal. Egy sarokban mindenféle apró tárgyakat árultak, roppant kereskedői talenterrel. Hja, persze. Hisz itt volt a kereskedelmi miniszterné, Daniele Ernőné, a ki minden jótékony mozgalomban legelől van, s ő öntött üzleti szellemet szép társnőibe is. Hogy hány percentre dolgoztak, isten a megmondhatója.

Tíz óra felé jöttek a legtöbben, mikorra már a színházak is kiöntöttek a maguk közönségét, s akkor valószínűleg beállt a vásári zsongás, jövő-menés, bizonyos diskkrét enyhítésben. A zürzavorból legtöbbször a következő mondatok bontakoztak ki:

— Ah, vegyen tőlem valamit, kedves báró! (Egy kedveskedő, füllbemészó hang.)

— Köszönöm, drága grófné, már volt részem. (Elutasító bariton hang.)

— Mily szép itt minden!

— Kegyetek, grófnók, kitiünően értenek a dolgukhoz, bár csak én is ily áron tudnám eladni a búzámot.

— Nem veszed észre kegyelmes uram, hogy a gazdag kereskedők nincsenek itt. A Lipótváros majdnem hiányzik. Pedig az nagy baj, nagy baj...

— Nagyon természetes, haragszanak rátok, mert leszávartátok a recepeziót. Akkor nem kellett; most, mikor kellenének, ők nem jönnek.

Hogy a közönség ne távozhassék gyorsan, gondoskodtak egyéb marasztaló dolgokról is, ilyen volt a «Kremonai hegedűs» előadása a színész-iskola növendékeivel, a mi igen tetszett. Jó ötlet volt a Linek műterme is a vendéglő szomszédságában. A gyors kezű piktor rögtön papírra vetette kinek-kinek az ábrázatját. És az se került többé egy koronánál.

Az előkelő fővárosi közönség majd nem egészen megtöltötte a termet s folyton jöttek új és új tömegek, tábornokok, grófok, képviselők, miniszterek. Ez utóbbiak távoztakban (körülbelül éjjelkor) mind azon panaszkodtak, hogy átlettek a budgetjük kereteit — a mi nekik már megszokott frázis. Nem azért mondom, hogy az «utóbbiak», mintha az előbbiek is nem panaszkodtak volna, csak hogy nem ebben a chablonban.

Kellett is panaszkodniok, mert a hölgyek, a kik éjjel felé kezdtek az árúkat becsomagolni, (nem sok maradt nekik) igen meglepődtek, mosolygós képpel dörzsölték jótékony kezeiket, mint a kereskedők szokták, ha jó vásárt csinálnak. —th.

KÉPEK JAPÁN BÓL.

III.

Kamakura.

Jokoszka, szeptember 7-én.*

Néhány napja, hogy itt időzünk. A mi körülöttünk kovacsol, önt, fúr, farag naphosszant, az mind hamisítatlan Japán és pedig a hadihajós ismétlőfegyveres, gyorsító új Japán. Sehol egy európai arcz; pedig a legújabb, legkifejlettebb európai technika találmányait látjuk magunk körül.

Hajónk, a keces «Erzsébet császárné», miután egy hónapig horgonyzott Japán földje mellett, most valóban kikötött rajta. A nemzetközi elem, a tenger, kiadta a lábát. Az óriási hajó egy meg óriásabb kömedezében lebeg, hatalmas oldalgerendáktól támogatva, úgy, hogy a medence partjáról nézve olyan, mint egy mesebeli százlábu szörnnyeteg. E medence a jokoszkaik tengeri fegyvertárnak egy kőpartja, a hová a japán kormány engedélye folytán fogadtak be bennünket, hogy a hajó viz alatti burkolatát a hosszú tengeri utazás alatt rá tapadt «szakál»-tól (tengeri fű) és kagylóktól megtisztíthassuk.

Égész nap útik, kaparják, döngetik a hajó aczél oldalait és a fűdélzetet; csak úgy zúg bele a fejük. A fegyvertár munkaszünetes óráiban egész népvándorlás indul meg hajónkra. Egyszerű japáni munkások mértéket, iront, papíros tartva a kezükben, bejárák a hajó minden zegezugát s ha valamire akadnak, a mit még nem láttak saját hadihajóikon, rögtön lerajzolja, tanulmányozzák. Ilyen az új Japán népe. Parancsnokunk és a törzsökár megtevéni udvariassági látogatásait a hadi kikötőt vezényelő báró *Inovéja Josida* tengernagynál és a többi főbb tengerészeti tisztnél, a legszivesebb viszony létesült a helybeli tengerészlet tagjai és az «Erzsébet császárné» törzskara között. A tengernagy tiszteleltünkre hivatalos lakomát adott, mely egészen európai módon ment végbe, sőt a japáni matrózzenekar az ebéd alatt csupa európai zenedarábot játszott díszes rendezéssel, s csak határozott kívánatunkra töltötte meg programját néhány eredeti japáni táncdarabbal. Végül még tánc is volt és pedig európai, bár nők nem voltak jelen. Mi jó példával járván elől, japáni bajtársaink is kedvet kaptak az európai táncban való jártasságukat is kimutatni és cseleltek botlottak hősies kintartással. Másnap kiköltöttük saját zenekarunkat terzenét adni az admirális káza előtt; oda gyűlt az egész Jokoszka. Mikor a gyönyörű japáni himnus és utána néhány népdal fohangzott, zajos tetszésben tört ki a hallgatóság. Egy este, hogy japáni zamati mulatságban is legyen részünk, az admirális megbízásából néhány fiatal japáni tiszt egy theaházban összehívotta a város hírnevesebb

* Japán öt hadi kikötőjének egyike 18 kilométernyire Jokohamától délre.

geisait (tánczosnőit), a kik aztán késő éjjelig jártak a különféle nemzeti táncokat.

Van tehát szórakozás a városban is elég; de azért a ki csak teheti, felhasználja itt időzését a szolgálat egy részének szünetelését, hogy kirándulásokat tegyen a környék érdekesebb pontjaira.

Egészen közel van ide *Kamakura*, mely a 12-ik század végétől egész a 15-ik század közepéig ugyanazt a szerepet vette, mint később Jeddó, t. i. a sógunok székhelye és így Kelet-Japán fővárosa volt. A híres Joritomo, miután a 12-ik század második felében magához ragadta a tényleges hatalmat s megállapította a sóguni méltóságot és azzal együtt a katonai hűbéruralmat, Kamakurát választá ki székvárosának. Ez csakhamar felvirágzott, úgy, hogy lakosságának a száma meghaladta az egy milliót. Az uralmi rendszer, melyet a zseniális országoló alapított, egész 1868-ig tartotta magát; a hatalom azonban Joritomo halála után más családok kezébe ment át. Végre, mikor Jejaszuval a Fokugának jutottak a sóguni polezra és Jeddó meg alapították, Kamakura hanyatlásnak indult és végre egészen elveszté egykori fontosságát.

Ma délután időt szakítottam magamnak e történelmi nevezetesség hely meglátogatására. Az út odáig gözkocsin csak 25 perczig tartott. Alagúton át völgyből-völgybe haladt át eleinte a vonat. Mindegyik új, kedves képpel gyönyörkötöti szemünket. Változatos alakú hegyképek tűnnek fel, lejtőiket szárványos fenyőesportok lepik el. A völgyek aljában viruló zöld rizsföldek terülnek, egyes fecsoportok által megszagatva, melyek közül itt-ott egy-egy parányi templomeska vöröslík elé. Szorgalmatos népesség munkálkodik a földeken; férfiak és nők kék vászonruhákba vannak öltözve; fejükre is kék kendőt kötöttek, vagy pedig óriási békatéknő alakú kalapokkal védik magukat a nap sugarai ellen; messziről aztán olyanoknak látszanak, mintha óriási kék gombák volnának. Bármily szegény is e népség: a mit szerez, azt magának szerzi, a mióta az új korszak a földesúri idők egyéb intézményeivel együtt a jobbágysságot is eltörülte, s szerzeményének csak egy kis részét kell feláldoznia, azt is a haza oltárán a közjóért. Nem is oly régen még a vidék hatalmas kényurát, a daimiót gazdagitá a paraszt munkája. Egy-egy kis király volt mindegyik külön udvarral, a dozsölök egész léha hadával, mely főlemeszté a szegény, megvetett paraszt szerzeményét. Elmúlt idők! Más világ van most itt is, a melyben csak a munka ad jogot az életre.

Itt-ott, többnyire berkek, ligetek közelében valamely szerényen megbúzó faluskát pillantunk meg; barnásfakó fabáza csak alig ütnek el a sötét háttértől.

Kamakuránál áll meg a vonat. Kiszállók és felfogadók vezetők a város dsmirálját; de nem látván semerre valami város-félt, megkérdem, hol van Kamakura. Ó a völgy egy pontjára mutat, a hol én ugyan nem látok ligetkénél és rizsföldeknel egyebet; azzal tova üget. Útközben van idom a vidéket szemügyre venni. Egy széles völgy alján vagyunk, melyet délen a tenger határol, a többi oldalon pedig zöld, fenyvesborította halmok vesznek körül; közéjük kisebb mellékvölgyek nyílnak. Itt bizony lett volna hely egy millió lakost számláló városnak; de vajon volt-e itt város? Semmi jel sem mutatja. Sehol sem látunk düledező romokat, sehol eldőlt oszlopokat, vagy bármi egyéb maradványokat, melyek nálunk egykori nagy városok helyét jeleznék szokták. Mindenütt csak dús nö-

JAPÁNI RIKSAKULI.

vényzet, fenyvesek, rizsültetvények. Végre egy kis faluhoz érünk. A *riksakuli* megáll egy theaház előtt. Én megértetem vele, hogy semmi szükségem még pihenésre, menjünk csak tovább Kamakurába. «De hiszen ott vagyunk, uram!» — mondja a küli és hozzá oly becsületet képet vag, hogy nem is lehet kételkednem szavaiban.

Tehát a hol egykor egy óriási város terjengett, ott most egy nyomorult falu vonul meg szerényen. Alig több mint negyven évtől eltűnt itt a hajdani dicsőségnek, pompának, hatalomnak, egy egész nagy korszaknak minden nyoma! A mulandóság itt még gyorsabban működik, mint nyugaton.

A látszólagos rejtelmek megfejtése egyszerű. Valamint ma: úgy hajdan is mindent fából építettek Japánban. S a fa gyöngö, mulandó anyag. Tűz megemészté, vihar ledöntö, idő elkorhasztja. Ha nem építnek új házat a régi helyén, néhány év alatt már nyoma sincs. S ki építene fel egy hanyatló, lakosaitól elhagyott várost?

A *Kamakura* aranykorából fennmaradt néhány ereklyét kegyelettel őrzik, zár alatt tartják, csak nagy ünnepnapok alkalmával mutogatják. A templomok, a hol azokat őrzik, alig bírnak némi érdekléssel és különben sem régibb keletűek e század elejénél, mikor a leégett régi templomok helyén épültek.

Van azonban mégis valami, a mit nem tudott elenyészletni a romboló természet, s a mi oly rendkívüli, hogy érte egymagáért érdemes messze földről ide jönni. Ez a híres *Dai-Butszu* vagyis Nagy-Buddha. Egy 49 láb magas bronzalak, mely valószínűleg az 1252-ik évből származik.

Esteledett már, mikor ahhoz a ligetbe értem, a melyben a híres mű emelkedik. Az út egy kanyarulatánál egyszerre csak megpillantok egy óriási fejet a magas fák sudarai között, még néhány lépés, és előttem áll a *Dai-Butszu*. Valami megdöbbentő volt a bronz-óriás megjelenésében. Mint valami föld fölötti, vagy föld alatti lény, úgy tűnt fel előttem; hatalmasabb, nagyobb minden teremtet élő lénynél. A mint ott állt egy óriási bronz-lótoszvirág ki nyitult kelyhen, roppant zöldes tömegével emelkedve a környező erdő lombzata közé, úgy rémlett, mintha a természet megszemélyesítője volna, az erdők istene. Ha ez az alak fölegyenesednék, fölállna, talán az eget érintené fejével, — ez az első gondolatunk.

Azonban csak az első pillanatban érzünk megdöbbenést a *Dai-Butszu* láttára, mely minden képzelmet felülmúló nagyságú és szokatlan alakú. A mint egy ideig szemléljük, az az ember fölötti melancholikus nyugalom, mely az egész alakon előmlik, átharamlik mi reánk is. Lehetségesen tökéletesebb ábrázolását képzelnünk a Buddha-vallás eszményének; a semmit nem érzés, a semmit nem kívánás állapotának, szóval a *nirvána*-nak, mint a hogy a XIII-ik századbeli művész ez alakban megteremté. A böles próféta keresztbe tett lábakkal ül a tökéletesség jelképén; kezei ölében nyugszanak újjakkal egymást érintve; teste kissé előre hajlik, feje jobban, kifejezve a magabizsallást; szemé félig be vannak záródva, tekintete a föld felé irányul; homloka közepén egy kidudorodás van: a bölesesség jele; vonásain túlvilági, zavartalan nyugalom honol.

Igy ül ott a bálvány több mint hatszáz év óta. A mikor oda helyezték, egy óriási város nyüzsgött-mozgott körülötte egy királyi udvar pompájától, dicsőségétől körülsugározva; országnagykok, fényes kísérettől környezve, csillogó ruhájú lovakok, samurauk egész seregei jöttek-mentek egy ember parancsára, a kinek hatalma az örökkévalóságra látszott szólni. És mégis, mind ez emberi dicsőség eltűnt már, még nyomát sem lelmi sehol. Csak a bálvány áll még, a *Dai-Butszu*! És mintha vonásain e gondolat volna olvasható: «Láttam én mindent és tudtam, hogy el fog múlni és tudom, hogy minden, a mi ezután fog következni, szintén el fog múlni. Emberi dolog mulandó; pozdorja, melyet az idő szele elfúj. Örök csak a *semmit*, a *nirvána*!»

Elmerülve a Buddha szemléletében álltam még, mikor a közeli kolostorból egy pap lépett hozzám, és felszólított, hogy menjek be az őr bálvány belsejébe. Egy ajtó vezet belé jobboldalt. Óriási barlangként boltozódik felettünk a bronzhüvely, melybe hátulról egy ablakon át esik világosság. A felső részekbe lépcső vezet

föl; ott egy szekrény van szent képekkel. A fej két ember magasságú.

Kilépve a bálványból, a pap fényképekkel kínál meg, természetesen pénzért; azután felállított egy camera obscurát a bálvány előtt. Én kérdőleg tekinték rá; miután mindent, a mi egy fénykép fölvételére szükséges, előkészített, felszólított, hogy mászzak fel Buddha térére. «Minden idegen így véteti itt le magát», tevő tudza.

Oh, halhatatlan böles! Ha te hozzá volna előre, miszerint egykor emlékeid arra fognak szolgálni, hogy rajta világjárók örökítették meg magukat egyarált emberi hiúságuk kielégítésére: talán néma maradtál volna, vagy pedig megmaradtál volna királyfinak, a mi minden esetre haladatosabb hivatás, mint profétának lenni!

REMÉNYI FERENCZ.

JÉZUS ÉLETEBŐL.

A nagyhét ünnepei, ájtatos elmélyedései, meglevenítik a képzet előtt azt a fényes alakot, kiról a vallás mint az Isten fiáról emlékezik meg.

Jézus képeinek ábrázolása, élete egyes eseményeinek festése, a művészeteknek mindig egyik fő tárgya, lelkesíti a legkiválóbb elméket s

Beniczky Agatha.

Gróf Károlyi Zsófia.

Dr. Hegedüs Gyuláné.

*Kutter utodai fényképe után.
Rupp Lili.*

JELMEZKÉPEK AZ OPERAHÁZI JÓTÉKONY CÉLÚ VÁSÁR BÓL.

szól; meg ékesen, s melyet *Ruschet* Antal esperes-plébános oly szépen fordított le magyarra.

A sorozatot *Jouvenet* francia festő egyik mozgalmas csoportzata nyitja meg: «*Jézus föltámasztja a námi ifjat*», a kit épen már a sírhoz vittek, mikor Jézus megteszi a nagy csodát s kezének érintésével életet gerjeszt a halottban. Mig itt, mint isteni csodatevőt látjuk az Üdvözítőt, ki életet oszt, *Mulien* festménye a szelidségben és alázatosságban tünteti föl: «*Jézus megmossa tanítványainak lábait*». Keleti szokás, hogy a jövevényt, ki messzi útról érkezett, a házgazda vizes edényenél látja el, hogy fárólát lábai üdülést nyerjenek. A vendégzeretetnek is jele. Krisztus mint az alázatosságot gyakorolta, mikor fárólát tanítványainak lábait megmossa. Ennek emléket egyházi és világi fejedelmek most is őrzik. Nagy-csütörtökön a püspök, a keresztény uralkodók tizenkét szegény öreg ember lábát mossák meg az alázatosság jelül. Királynék tizenkét szegény asszonyt.

«*Jézus és a százados*» *Butteri* János festménye. A római katonaság összetalálkozik a tanítványával együtt haladó Krisztussal. A katonaság vezetője leterdél Krisztus előtt, kiről sokat hallott, s ki fenséges egyszerűségével és eszméi

malasztával így győzi le a fegyveres erőt is mely a világi hatalmat képviseli.

«*Jézus elárulja Juddás*». A getszemani kertben egész éjjel virasztó Jézushoz egy áruló tanítvány vezet el a poroszlokat, a kik elfogására indultak. «A kit én megcsókolok, ő az!» A Juddás-csók juttatja fogságba Jézust.

Ary Scheffer, a hírneves francia művész képe: «*Jézus megkísérti a sádn*». Ki ne tudná a bibliából, hogy a sátn a magas hegyről rámutatva mindenre, a mit beláthatni, az egész világ fölötti hatalmát ajánlotta föl Krisztusnak, ha ő vele köt szövetséget. Több vallásos keleti legendában előfordul a próféták hasonló megkísértése. Buddhának szintén a világ hatalmát igéri a gonosz.

Krisztus-képeink közt foglal el helyet *Munkácsy* «*Golgothá*»-jának legmegragadóbb csoportja: «*Krisztus a keresztfán*». Az isten-ember kiszenevedett; anyja a fájdalomtól megtörve kulcsolja át a kereszténfüggőnek lábfejét; Magdolna kétségbeesetten takarja el arczát; a másik Mária a gyötorem utolsó reményességével néz föl a keresztre: hátha még él. János «a tanítvány, kit szeret vala Jézus» eleséggeden, néma megadással áll a kereszt tövében. Ugyane csoport festette közelebb *Munkácsy* a gr. *Andrássy Gyula* terebesi mauzoleuma számára.

«*A jó pásztor*» Krisztus példabeszédei közül való. A jó pásztor pedig elhagyja az ő nyáját, hogy folkereze az eltévelyedeti báránykát. Maga

Krisztus a jó pásztor, az eltévelyedettek pásztor. E példabeszédeket Krisztus a hegyen mondotta az összegyűlt századoknak, kik körül vették s néma áhitattal hallgatták a keleti felfogás szerinti erkölcsi példázásokat. Egyik képmű: *«A hegyi beszéd»*-et mutatja föl.

«Ecce homo». Feti D. festménye. A tövissel megkoronázott Krisztus feje. Voltaképpen szent Veronika kendőjét festette le a művész, s erre alkalmazta Pilátus mondasát, mikor a tövissel megkoronázott Krisztust, (kit a zsidók királyának csufoltak) a lázongó népek megmutatja: *«Ecce homo»* (íme az ember.) Veronika kendőjén is ez a tövissel koronázott arc jelent meg. A szent asszony ugyanis a hagyomány szerint a kereszt sulya alatt megtört Krisztusnak kendőjét nyújtotta át, hogy véres verejtékét leörülje, s a kendőn rajta maradt Krisztus képe.

Az isten-ember jövőléseinek egyik mozzanata, mikor megjövendőli Jeruzsálem pusztulását, Salamon templomának összedőlését. Szánakozva hallgatták a zsidók és lenéztek.

Egyik kisebb képmű: *«Jézus megjelenik tanítványainak»*. A feltámadt Jézus ez már, ki a tavon csolnákzó tanítványaihoz közeledik a holdfényen, a szelid, esendő vizen.

A sorozatot egy magyar művésznek, *Roskovic Ignác*nek képe zárja be, a ki Krisztust, kezében rózsával festette le, a szeretet virágával, mely eljutott a világ minden részébe.

Báró Heidler Károly, egyiptomi osztrák-magyar főköznal.

Slatin pász.

SLATIN PASA KAIRÓBAN.

SLATIN PASA MEGSZABADULÁSA.

Teljes egy évtized telt el a legutolsó nagy afrikai háború óta, mely az egész művelt világ osztatlan figyelmét magára vonta. A Nilus folyó felső vidékén, melyet kevéssel azelőtt hódított meg Egyiptom számára a közelebb elhunyt Izmail alkirály, a vakbuzgó mohamedánok kezdetől fogva forrongásban állottak, s ez a forrongás évről-évre növekedett részben azért, mivel a mai Egyiptom gazdaságuk fő forrásától, a rabszolga kereskedéstől megfosztotta őket, de főképp azért, mivel az egyiptomi kormány eladódása következtében mindinkább az angolok kezébe került, kiket a mohamedánok szívből gyűlöttek. A sok forrongásnak nyílt lázadás lett a vége, s ismeretes, hogy a lázadók 1882-ben az úgynevezett «máhi» vezetése alatt fanatikus hévvel támadták meg az egyiptomiakat, s rövid idő alatt nagy győzelmeket vívtak ki az angolok vezetése alatt álló egyiptomiak felett. A háborúnak két világhírű áldozata is volt: egyik Gordon pász, kit 1885-ben Khartum elfoglalása alkalmával gyilkoltak meg, a másik az Afrika ismertetése körül nagy érdemeket szerzett Emin pász, ki messze délen, a Victoria-Nyanza körül fekvő tartományában több évig fenn tudta tartani magát, míg végre Stanlén utolsó, épen az ő megmentése érdekében rendezett expedíciója segélyével kijött körmeik közül, de végre is a mohamedánok gyűlöletének áldozatává lett.

Tíz év óta jóformán mit sem tudunk arról az óriási, a magyar korona országainak területénél körülbelül ötszörte nagyobb birodalomról, melytől a dervekék (így hívják a máhi vallási híveit) elfoglalva tartanak. Az új arab birodalom épen nem érintkezik szomszédjaival, legkevesebb a hitlenekkel, s az angol kormány a keserves tapasztalatok okán, még csak komoly kísérletet sem tett új hódításra. Egy-két fogoly menekült meg csupán a máhi fogságából, legutóbb egy Ohrwalder nevű tiroli születésű pap, két apácával, kik azonban valósággal foglyok voltak s így az ottani eseményeket csak hallo-másból ismerik.

Ily körülmények között nagy feltűnést keltett, hogy újból megszabadult egy fogoly s ez alkalommal egy kiváló szerepet vívó egyéniség, *Slatin pász*, ki hosszas bujdosás után ez évi febr. 20-án érkezett meg Kairóba.

Slatin Rudolf 1857-ben született Ober-St. Veitben, Bécs mellett s így aránylag fiatal ember. Először 1873-ban ment Kairóba, hol Gordon pász szolgálatába állván, Dsebel Nubar kikutatása által szerzett érdemeket. 1876-ban visszatért Bécsbe, résztvett mint hadnagy Bosznia megszállásában, s irodalmilag is működött; de 1879-ben ismét egyiptomi szolgálatba lépett, hol különösen a Darra mellett (1882) vívott győ-

zelmes csatában, melyben 2000 felkelő elesett, tüntette ki magát. Ezen érdemeiért előbb Dorer parancsnoka, majd Bej rangalad Darfur tartomány kormányzója lett, s 27 csatában vett részt. Midőn azonban a felkelők Hicks seregét tönkretették, őt is bekerítették, katonái szétszaladtak, ő meg fogságba esett. Nem kevesebb, mint tíz esetben kísérlette meg Slatin bej (most már pász) a menekülést ellenségei kezeiből, de mindenkor eredménytelenül. Minden kísérlet után szigorúbb lett a fogsága, a máhi közelében tartották láncszalva. Az angolok kísérletei, hogy őt diplomatikus úton kiszabadítsák, siker nélkül maradtak. Életét tönkreté tudta azonban tenni az által, hogy buzgó előimádkozó volt, a miért a Kalifa megkedvelte, s testőri szolgálatot bízott rá.

Slatin pász tudván, hogy a máhi az ő segítőit és jóakaróit kegyetlenül megkínozná s esetleg megölné, még most vonakodik elmondani menekülésének részleteit, sőt azokat a helyeket is, melyeken keresztül jött; reményli azonban, hogy a mai máhi hatalma csakhamar megtörik s akkor beszélhet. Csak annyit mondott el barátainak, hogy előkészüldése már mult év júliusa óta megkezdődött s így felvélve hosszabb ideig tereltetett. Maga a menekülés útja is egy hónapnál tovább tartott, bár az első nap oly gyorsan haladt előre kirendelt tevéken, hogy 200 kilométernél nagyobb utat tett meg. Nem egyszer fel is ismerték, de sikerült megmenekülnie, egy alkalommal úgy, hogy egy folyóvizben bukkolt le, míg a máhi által üldözésére küldött katonák elvágtattak előtte. Más alkalommal kísérői is elhagyták, mert azt hitték, hogy már el van veszte. Valósággal csak egyiptomi földre érve Asszanuból érezte magát biztosan. Onnan táviratozott Egyiptomba s ott szerezte be azt az európai öltözetet, melyben Kairóba érkezvén lefényképezték; a mint itt bemutatott képműnökön is látható.

Kezdetben természetesen igen sokan kételkedtek a csodás megmenekülés igazsága felett, mióta azonban Kairóba megérkezett, hol számos régi ismerőse van, köztük a mi főköznalunk, báró Heidler Károly, s leveleket írt szerzettségét, kétségtelen, hogy csakugyan Slatin pász a megmenekült. Érdekes, hogy hosszú 11 évi fogsága alatt nem felejtett el az európai nyelveket, sőt, a mi az angolokat jobban meglepte, Kairóban rögtön egészen angolosan tudta a kést és villát használni. Most kiváncsi várnak a híres menekült könyvét, mivel kétségtelen, hogy fogoly élete folyását le fogja írni, s e könyvből sok érdekes részlet lesz a máhi birodalmáról is.

TURISTÁK ÜNNEPE.

A budapesti turisták közelebb egy fiatal hőgyet ünnepeltek: *Téry Etelka* kisasszonyt, dr. *Téry Ödön* orsz. közegészségügyi felügyelő leányát, a ki, mint annak idején megirtuk, atyjával a mult nyáron megjárta a lomnici és gerlachfalvi csúcsokat, a melyeken előtte kevés né fordult meg.

A Magyar Turista Egyesület budapesti osztálya estélyt rendezett a bátor turista-nő tiszteletére, a melyen jelen volt b. *Eötvös Loránd* is, az egyesület elnöke. *Téry Etelkának* az egyesület remek elefantsont legyezőt ajándékozott. Ezt a legyezőt *Linhart Vilmos* festő készítette, a ki annak selyem lapjára művészi képet festett. Azt a jelenetet örökítette meg, a mikor *Téry Etelka* atyjával fenn van a gerlachfalvi csúcs gerincén. A kép igen finom és művészi, mint *Linhartnak* többi alkotása is. A fiatal festő, a ki a kereskedelmi miniszter támogatásával Párisban végezte tanulmányait, képeiből, leveleiből és dísz tárgyakból csinos kiállítás is rendezett a Kossuth Lajos-utcai Dreher-palotában levő műtermében.

Linhart művészi legyezőjét — melyet mai számunkban van alkalmunk bemutatni. — dr. *Marinovich Imre*, a turista-egyesület titkára, nyújtotta át *Téry Etelkának* szép beszéd kíséretében, s a díszes társaság lelkesen ünnepelte a bátor hegymászó leányt. *Dr. V.*

IRODALOM ÉS MŰVÉSZNAT.

Nemzeti dalok. *Irta Palágyi Lajos, Budapest 1895.* A belső címleap előtt egy kis könyvészet összeállítását találunk, melyből megtudjuk, hogy *Palágyi Lajos* 1890-ben adta ki költeményeinek első gyűjteményét s azóta ez már ötödik kötete; úgy hogy, csak egyetlen év mult el a nélkül, hogy egy kötet új költeménnyel ne lépett volna a nyilvánosság elé. Ha még hozzá tesszük, hogy kötetei nem azok a pazar kiállítású díszművek, melyekben sok a papír, de kevés a betű, bizvást elmondhatjuk, hogy *Palágyi Lajos* egyike legtermékenyebb költőinknek. Ez a nagy termékenység azonban inkább hátránya, mint előnye; mert irt folyvást, szakadatlan, a nélkül, hogy időt engedett volna gondolatának, érzéseinek a kifejezésre, lehiggadásra; tehetsége olyan volt, mint a kút, melyet addig mernek, míg utoljára száron adja fenekéről a felszárgó vizet. Úgy látszik, a komoly, magába szálló perceiben maga is érzi ezt, legalább «*Író-múltam*» című verse (125. lap) ilyen formát sejtet:

Író-múltamra hogyha visszanezék,
Égető lelki furdalás, mit érezek,
Óh bánt sok olyan, a mit meg nem irtam
S százszorta bánt sok olyan, mit megírtam.

Tartunk tőle, hogy a most megjelent kötetének egy részére is kénytelen lesz kiterjeszteni az idézett sorokat, mert ebben is elég sok a kellő ilheltőlküli munka. De általában mégis öröndetes haladást látunk korábbi költeményeihez képest («*Az ifjú szerzetes*»-t kivéve, mely alighanem legjobb munkája); világnézetle tisztult, izlése nemesedett s mintha érzéseinek skálája is nagyobb terjedelművé vált volna. Ez remélünk engedi, hogy *Palágyi* tehetsége előbb-utóbb megtalálja a helyes irányt s teljessé érvényesülni fog. Új kötetében a kisebb dalok a legsikerültebbek, különösen kiemeljük ezek közül a «*Bujdosó szerelem*», «*Szép kedvesem*», «*Az erdő mozdulatlan*», «*A hervadásnak búja*» s a «*Szemede nézek hosszán*» címűeket, ezekben érzés és gondolat harmonikusan olvad össze, s a hangulat megkapja az olvasót. De gyakran az elvont okoskodás a kis dalokat is nehézkessé teszi; egyik dala pl. így szól:

«Zöld vagy megint, szép ligetem!
De tavaszt nem hozasz nekem.
Nem csál természet új ruhája,
Oh, hol van rejtejt örök bája?»

Bár soha nem találhatom,
Én olyan tájról álmodom,
Hol nincs tavaszi virulás,
És nincsen őszi hervadás.»

Még értelmét sem lehet határozottan kibetűzni. Milyen tájról álmodik? Olyanról, a hol örök nyár,

vagy örök tél van? Azonkívül milyen nehézkes az első verszak! Különben *Palágyinak* egyik jelentékeny fogyatkozása, hogy nyelve nem elég erőteljes, gyakran színtelen prózává válik, pl. a «*Vigília*» című kis verset, a mint köpenyt borít kedvese vállára, így végzi:

«S a köpeny által védve
Találkoztok kezéd és kezem.
Oh mondd, emlékezel te
A bizalmas közelre
Hintóban, nyári éjjelen?»

Vagy a következő pár sor:

«Azt kérdezem, hogy vajon ősz ez?
És nem-e már is kikelet?»

Gyakran a szavakkal is furcsán bánik, *csillagos ég* helyett *csillag-éget* mond, *csodás nő* helyett *csoda-nő* stb.

A kötetben több elbeszélő költeményt is találunk, úgy az első, mint az utolsó ciklusban. De úgy látjuk belőlük, hogy az elbeszélő genre-re *Palágyinak* nem igen van hivatása; az alap-eszmét nem tudja összeforrasztani az elbeszéléssel s maga a vers olyan, mint egy skatulya, melyben ép annyi joggal lehetnek gyöngyszemek, mint keferű pilulák. Ilyen mindegyik a kötet első darabja, «*Szondi két dalnoka*» — melyet melleleg mondva, nagy merészség volt *Palágyitól* *Arany János* hason című remeke után megírni — s melyben *Palágyi Szondi* a magyar dalról és a magyar költőről tartal lendületes szónoklatot. — A kötet ifj. Nagel Ottó kiadásában jelent meg, ára 1 frt 60 kr. Mutatványul közöljük belőle a következő két kis dalt:

Szép kedvesem. . .

Szép kedvesem, a mig szívünkben
Vád forrt s harag, Elmulasztottuk
Elszalasztottuk A szép nyarat.

A szép nyarat, mely vissza nem jó
Hej soha már, S ha jó is végre,
Az nem lesz mégse Számunkra nyár.

Mit ér a holtak kint a réten
A virulás? A boldog más lesz,
Szívünkben gyász lesz És hervadás.

Az erdő mozdulatlan. . .

Az erdő mozdulatlan. Meg se lendül
Gonosz, szeszélyes kényura, a szél.
De nézd meg jobban! Titkos félelemtől,
Őrökké reszket minden falevél.

Ah itt az erdőn sincsen soha béke,
Nyugalmat egy levélke sem talál,
Fölötte mindig millió vihar emléke,
Avagy jövőndő vész sejtelmé száll.

A mi urunk Jézus Krisztus élete, írta *Dupanolp* Bódóg orleansi püspök, magyar nyelvre átírta *Rusck Antal győri-szigeti esperes-plebános*. Kiadta a Szent István-társulat. Ára 2 frt. — *Dupanolp* a híres művészen az evangéliumot szeszélyes formában; azok szakgatott előadása nyert itt művészi formát. *Rusck Antal esperes-plebános* kitünően fordította le, zamatos magyarsággal, melybe a bibliai és népies nyelvet szerencsésen tudta fölhasználni. A nagynevű francia szerző terjedelmes előszót is írt munkájához, melyben vallásos ilhelt és költészet egyesül. A Szent István-társulat e bevezető részt tavaly díszkiadásban tette közzé, nagy album alakban és számos képpel illusztrálva. Ennek több rajzát közöljük mai számunkban. *Dupanolp* teljes műve azonban épen most hagyta el a sajtót, szintén a Szent István-társulat kiadásában, melyet a Franklin-Társulat nyomdája állított ki. A bevezetés 185 lapot foglal el benne, aztán Jézus élete következők húsz könyvében, végül pedig a «*Függelék*», mely *Krisztus* egyes szavait, példát, a képleges kifejezéseket magyarázza meg a könyv fejezeteit követően.

Ferencz Ferdinánd főherceg könyve. *Ferencz Ferdinánd főherceg*, a ki világhírű utjáról vizs-
szatára 2000 oldalra terjedő feljegyzéseit kizárólag az utalkodólag tagjai és hozzá közel álló személyiségek részére akarta kinyomatni, eredeti szándékától eltérőleg, feljegyzéseit nyilvánosságra fogja hozni. A «*Földköri utazásom naplója*» című két

A: budapesti turisták által *Téry Etelkának* adott diszlegező, *Linhart Vilmos* festményeiével.

kötetre tervezett mű első kötete a húsvét utáni napokban fog megjelenni. Ez a kötet magában foglalja 1892. december 15-től 1893. május 16-ig Triestből *Sydneybe* (Ausztria) tett út leírását és 35 nyomtatott ívből áll. A kötetben lévő 44 képet *Fischer Lajos János* festette. A második kötet a nyár folyamán jelenik meg.

Eszterházy Pál Mars Hungaricus. *Irta Bubicz Zsigmond*, kassai püspök, a m. tud. akadémia levelező tagja. Öt melléklettel és a szövegbe nyomott hat tervrajzzal Budapest. 1895. Ezzel a címmel egy 95 lap terjedelmű füzeten jelent meg *Kassa* érdekes püspökének az a történelmi értekezése, melylyel a m. t. akadémiában székelt elfoglalta. A gondos és alapos dolgozat *Eszterházy Pálnak* a XVII. század közepe táján írt «*Mars Hungaricus, sive tractatus de bello turcico ab ejusdem primordio ac fine*» (a török háborúról, annak kezdetéről és bevégeződéséről) című, kéziratban maradt munkáját ismerteti beható tanulmányával és szép előadásával. A nagy 8-adretű füzetet különös díszszel állította ki a Franklin-Társulat. Történetkedvelők és történetírók egyiránt becses munkát nyertek e székfoglaló értekezésben.

Szegedi Kis István élete s a Tisza-Duna melékeinek reformációja, írta *Földváry László*, vácz-harthyai író. A XVI. század első felében írt lelkes reformátor részletes életrajza ez, az a buzgó hittérítő, ki a protestáns vallást a Duna és Tisza mentén az elsők közt terjesztette. A könyv érdekes adatokat nyújt *Szegedi István* életéhez, tudományosságához és a korhoz. *Hornvánszky Viktor* írt meg, *Szász Károly* püspöknek van ajánlva s ára 2 frt.

Hock János imakönyve a husvétii ünnepekre új kiadásban jelent meg. Az első kiadás népszerűvé tette ezt az imakönyvet, s a második kiadást az Atheneum-társulat már ékesen állította ki, díszes ajándéktárggyá is alkalmassá tévén. Az új kiadás kicsiny alakú, a nyomdai műipar szép terméke. Minden lapot nyolcz féle változatban színes nyomású virágos keret veszi körül, mint a régi kódexek foliansait; még az aranyozás sem hiányzik ezekből az izléses, finom címzékből. A dísz emeli a kötetet is. A kiadó-társulat egyelőre kétféle kötetet készített: az egyik sima, francia maroquin arany-műveléssel, ebben a könyv ára 8 frt; a másik legfinomabb kis-ázsiai maroquin-bőr aranyozott és mozaik betétekkel ékesített keretnyomással ezen kötetben 14 frta kerül.

Tapasztalati lélektan, felnöttek számára; több lélektan munká alapján szerkesztette öz. *Veres Pálné*, szül. *Beniczky Hermin*. Kiadja az orsz. nőképző egyesület. Az érdekes szerzőnő, az orsz. nőképző egyesület egyik alapítója és elnöke adta ki e könyvet fiatal hölgyek számára írt, világos, egyszerű nyelven, tanulságos tartalommal. A könyv főrészei: «*A lelki életről általában*», «*A lelki élet különféle nyilvánulásai*», «*A lelki élet állapotjának változásairól*», «*Az akaratról*». — A könyv ára 1 frt.

Árva szerelm, eredeti regény két kötetben; írta *Mosdósy Imre*, a ki új ember az irodalomban és nem mindennapi becsűságot s bátoraszt mutat, ha most, mikor a rövid lélekzetű, kisebb szépiro-

dalmi rajzok és apró regények korát örjúk, két nagy kötetes regénnyel kívánja fölhirni az érdeklődést saját magára és művére. Egy fiatal lány szenvedélyes szerelmét festi, s jellemzési és mesészővő képességét tanúsít. A *Lampel-féle* könyvkereskedés (*Wodianer F.* és fia) adta ki, s ára 2 frt.
A magyar tudományos akadémia történelmi bizottságának kiadásában megjelent *Október-műsötak* a második füzet hagyta el a sajtót, mely a mohácsi vést utáni korszakból származó s a XVI. század végéig terjedő oklevelek kivonatait közli. *Ováry Lipót* ismerteti ezeket, s a kötet végén betűsoros névjegyzékkel is ellátta. A 290 lapnyi kötet ára 3 frt.

Archaeologiai közlemények, a m. tud. akadémia archaeologiai bizottságának kiadványa, XVII. kötet. Érdekes közleményeket ad *Duna-Földvár* régi emlékeiről *Szelle Zsigmond* tollából, *Wosinszky Mór*, az ismeretes régész, pedig a tolna-megei, czikói sirmezőn eszközölt nagyermű ásatásokat ismerteti. Eddig több szárazra menő sirt felástak, melyekből sok apróbb ékszert és néhány fegyvert került napvilágra. A jelek oda mutatnak, hogy valamely ismeretlen lovas néz, a Krisztus születése körüli századokban huzamos ideig lakhatott itt. A részletezett leírát, sok rajz élénkíti. Ára 2 frt.

Magyar írők élete és munkái, a magyar tudományos akadémia megbízásából *Szinyeyi József* szerkesztésében megjelent nagy életrajzi lexikonból a 30-ik füzet (IV. kötet 2-ik füzet) hagyta el a sajtót. Ez a *Gyulai és Halász* nevek közé eső 180 írő életrajzát foglalja magában. A megbízhatóság adatok, a lelkiismeretes összeállítás teszik becsesté a magyar irodalom művelőinek e nagy gyűjteményét. Az eddig megjelent 30 füzeten 7094 írónak életrajza s munkáiának jegyzéke van felsorolva. A munka *Hornvánszky Viktor* könyvkereskedő kiadásában jelenik meg és egyes füzet ára 40 kr.

Mintalapok, iparosok és ipariskolák számára. *Kiadja* a kereskedelmi miniszter. Oly vállalat, melyre a hazai iparnak nagy szüksége van, mert ellátja formákkal, mintákkal a szép stílt, a tetzettséget, izlést és — a mi az iparban annyira fontos — a gyakorlati terjesztvén. A hasznos vállalat füzetenként jelenik meg, minden füzet más-más iparágunk való, többféle mintákkal, a hol szükséges, színezve. Külön bizottság szerkeszti *Szeterényi József* iparfelügyelő elnökelete alatt s mindenik füzetet szakemberek adják közre. Eddig két füzet jelent meg: a *fapár* és a *szővő ipar* számára. A *fapár* füzet a tíz lapon szoba-butorok rajzát közli, ebédlőbe, háló-, dolgozó szobába valókat a hozzá való műhely-rajzokkal. Ezt *Gaul Károly* tanár szerkesztette. A második füzeten a *szővő ipar*hoz nyújt mintákat *Györgyi Kálmán*, a fűvészes iparrajz tanárja, pamla-terítő, szőnyeg, damaszt-szővés, abrosz, kendő sze-gély, párnaháj, magyar csipke mintáit, részben színes nyomásban. A vállalat állandó jellegű, s a fa, fém kerémia, szővőipar köréből ad mintákat. Évi 21 füzetre 10 frtal lehet előfizetni (Budapest, Erzsébet körút 16. sz. a.) egy füzet ára pedig 1 frt.

«Hungaria» cím alatt *Moldován Gergely* egyetemi tanár *Kolozsvárt* évek óta egy román folyóiratot szerkeszt, a melyben a magyar irodalmat ismerteti a románokkal. Újévűtől fogva e folyóirat magyar nyelven is hoz közleményeket, általunk a magyarsággal a román dolgokat akarván megismertetni. Ez érdekes tartalmú, derék folyóirat előfizetése egy évre 6 frt. A pénz *Moldován Gergely*hez küldendő *Kolozsvárra*.

A diphtheria-ellenes új szer (serum), írta *Behring* hallei egyetemi tanár; fordította dr. *Dömötör*

M. Miksa, szabadkai orvos. Franke Pál budapesti könyvkereskedésének bizománya. Behring a serum feltalálója, mely az orvosi tudományban oly forrongást idézett elő s a közönség is oly szorongó érdeklődéssel várja kipróbálásának eredményét. Sokakat érdekelhet tehát, hogy Behring maga hogyan szól a gyógyszeréről. A fordító dr. Dömötör az előszóban saját kedvező tapasztalásait is előadja. Ára 1 korona.

Uj zenemű. A népszínház legújabb operett újdonságából, a »Toto«-ból, melynek zenéjét Banés A. írta. egy füzetre menő részt adott ki Bárd Ferenc

lelkesül, ha csak nem közeli hagyományos érzések hatják át.

Dzsámilé szövege (írta Gallet Lajos) egy háromban játszik. Harun már azt hiszi, hogy elfásult, pedig csak a három egyhangúságát unta meg. Dzsámilé, a ki szereti, kifog rajta; táncosnőnek öltözik, tánczával elbájolja, s mikor Harun ráismer, hogy hisz ez Dzsámilé, nem bánja meg, érzékenyen megöleli, s ezzel vége az egyfelvonásos operának. A szöveg unalmas; a zenén meglátszik, hogy »Carmen« szerzőjének már fiatal korában is űde zenei gond-

színházból halletták meg híret, a hol szintén előadták. A fő benne az, hogy a fő szerepet egy ügyes, csinos színész, játsza, a ki aztán az egész darabban minél többet öltözködék át, egyszer mint Toto, a ki fiú, másszor mint Tata, a ki lány, mert Toto és Tata ikertestvérek, s a szerzők pikáns ötlete egy szerepre összesíti a két alakot. Természetes, hogy a leghatásosabb, mikor az ikertestvér a közönség előtt öltözik és vetkőzik. Küry Klára játszta és öltöztetőközte azt a szerepet. Ha fiú, akkor szilaj,

jutalmat) azzal akarja bizonyossá tenni, hogy 2000 koronával segélyezte a törekvést. Pályázhat a díjra minden magyar nyelven írott, még sehol elő nem adott, egész estét betöltő darab bármely fajtából, a mely a népszínház műsorába fel van véve, tehát népszínmű, énekes színmű, operett szövegkönyv, látványosság, vagy énekes bohózat. Operák, vígjátékok, drámák, balettek és tragédiák nem pályázhatnak. Népszínművek előnyben részesülnek. A pályabírák kijelölik a színre hozható két vagy három darabot s csak ha már mind legalább 10-szerre került, fogják eldönteni, melyik kapja meg a pályá-

jön színre csak annyiban függ a közönségtől, hogy a legkitünőbb darabot is élvezhetetlennek találhatja rossz szereposztással, gyöngye közreműködőkkel. Erre pedig a népszínház ismeretes művészeti színvonalra nagyon sok alkalmat szolgáltat. Míg egy gyöngébb darab, ha fő szerepe rokonszenves művésznő kezébe került, néhány más szerepe pedig talál a színház erejéhez, csupán az előadás vonzó tulajdonaival is tartósabb külső életet nyer. Függ aztán az igazgató jóakaratótól, a közreműködők elő-

határideje 1895. évi november hó 15-ik napjának déli 12 órája. Az eredmény 1896. évi március hó 1-én tétetik köze. A pályamunkák idegen kézzel írva, bekötve, jellegével ellátva a vizsgáztató igazgatóságához (VIII. Szentkirályi u. 21. sz.) küldendők. A pályanyertes darabokon kívül, a szerzőkkel való külön megállapodás mellett, színre kerülnek azok a darabok is, melyeket az igazgatóság előadhatónak ítél.

A műcsarnok tavaszi kiállítása e hó 14-ikén, húsvét első napján nyílik meg. A tavaszi kiállításon

Wlassics Gyuláné.

Báró Sennyei Mária.

Freund Juliska.

Klamama.

Freund Elewa.

Klamarik Hella.

Gróf Apponyi Adél.

Karlowsky Endréné.

Ráth Mariska.

Dr. Bókay Jánosné.

Málca.

Blaha Sárika.

Báró Bánffy Györgyné.

Paczolay Kata.

JELMEZKÉPEK AZ OPERAHÁZI JÓTÉKOZÉLŰ VÁSÁRRÓL. — STRELISKY FÉNYKÉPEI UTÁN.

és testvére zeneműkereskedése. A füzet 5 zeneműt tartalmaz, melyeket a magyar kiadás számára Huber Sándor írt át. Ára 1 ft 50 kr.

Az operaszínházban egy kis operát adtak apr. 6-ikán, melynek szerzője Bizet György, a »Carmen« opera genialis szerzője, ki oly korán hunyt el. »Dzsámilé« című fiatalkori dalműve is van neki, mely azonban az irodalom- vagy zenetörténelmi emlékek közé tartozik; az ilyenek pedig csak szűkebb körben találhatnak kegyeletre és nem igen taroznak a nagy közönség elé, mely nem a zsenyéskért

latai voltak, de a kis operának nincs meg a kerekdedége, mert zenei egyvelegből áll. Hilgermann Laura teljes művészetével énekelte Dzsámilét; Arányit sem terhelt meg Harun. Dalnoki volt a harmadik énekes. Müller Katicza pedig igen szépen járt el egy táncot.

Népszínház. Ápril 5-én a népszínházban »Toto és Tata« című francia opera operette került színre. Zenéjét Banés szerzette, szövegét meg Bilhaud és Rappé, magyarra pedig Makai Emil fordította. Valamelyik kisebb párisi színpadról került hozzánk, s a népszínháznál alkalmasint a bécsi juseftádti

ha lány, akkor szende. A szabónője is kített magáért a gyorsan vehető és öltethető ruhákkal. Különben a közönség mulatott. A sikamlóságokhoz a népszínház már hozzá szoktatta. Milleniumi pályázatok színművekre. A népszínház számára egy áldozatkész színház-barát, a még csak épülő vizsgáztató számára pedig saját igazgatósága pályadíjak kitűzésével kívánunk új darabokhoz jutni az ezredéves ünnepélyek esztendőjében. A népszínháznak abbeli törekvést, hogy a milleniumi ünnepélyekre összeresegő közönség előtt lehetőleg eredeti darabokat mutasson be, ruszti Ruszt József (ki már előbb is tűzött ki színművekre

díj első részét, az 1500 koronát. A második felét, 500 koronát, csak akkor adják ki, ha valamelyik a színre kerülő pályaművek közül eléri az 50-ik előadást és pedig annak, a melyik először úti meg ezt a számot. A bírálok csak az esetben fognak dönteni a díj fölött, ha találkozik a pályaművek közt színpadi értékkel bíró mű. A pályaműveket ez év október 15-én déli 12 óráig kell beküldeni vagy postára adni a népszínház titkári hivatalához czimezve, a népszínház épületébe. E pályázat tehát nem a megszokott eljárás szerint dől el, a bírálok ítéletével, hanem a közönség ítéletét is számba veszik. De az a föltétel, hogy valamely színdarab bizonyos idő alatt hánszor kerül

szerepeltetésül, mert egy-egy jelenetben pontosan meg-tapsoltatnak. Ha pedig közben a darab kiválóbb szereplői megbetegűlnék, akkor megint a szerző rövidül. A vizsgáztató, melynek megnyitását a jövő évi májusra várják, két díjat tűz ki. Az egyik díj 2000 korona, egész estét betöltő vígjátéka, mely lehet bohózatos is. A tárgy szabadon választható, kívánatos azonban, hogy az lehetőleg a modern hazai életből vétessék. A pályanyertes mű kizárólagos előadási joga, a szabályként megállapítandó írói jutalék fizetésének kötelezettsége mellett a vizsgáztató igazgatóságát illeti. A második díj 500 korona, egy felvonásos bohózatra vagy tréfára. A pályázat

kizárólag magyar művészek vehetnek részt. Három-százaléknál több mű érkezett, festőink és szobrászaink java részétől. Az előleges hírek sok jót mondanak a már egészen rendezett kiállításról, melynél pedig az is figyelembe veendő, hogy művészeink nagyon el vannak foglalva a milleniumi alkalmasszerű megrendelésekkel és a milleniumi kiállításra készítendő művekkel. Minden genre képviselve van, s többen a szokottnál nagyobb méretű festményekkel adnak számot alkotásai erejéről, buzgó törekvésükről. Ilyen Ujváry Ignácznak nagy oltárképe, mely István királyunk szentté avatását ábrázolja s melyet Samassa József egri érsek rendelt meg. Benczúr Gyula Ferdinánd

BUDAPESTI CZÉGEK.

TALÁL MÁNYOK

szabadalmazását es-
köeli mind. államban
Réthy János
nemzetközi mérnöki és szabadalmi irodája,
Budapest, Erzsébet-körút 2. sz. (népszínház
mellett). Legrégibb szabad. iroda. — Telefon.

Eisenschiml és Wachtl

Budapest, Váci utca 12
Gyár: Bécs, Kaiserstrasse 62.
Legnagyobb raktár mindenféle fény-
képezési gépek és készülékekben.
Alapítva 1856. — Többször kitüntetve.
Arjegyzekek ingyen és bérmentve.
Uj! A fotografálás elemei. Ára 2 frt.

„Toronyórák“

palota, lakanya, gyári órákat,
villanyórákat,
legelőnyösebben rendez be
Mayer Károly L.
I. m. állami kezelem. gép-órágyára
Budapesten, VII., Kazinczy-u. 3.
Képes árjegyzék, költőjegyzék, bérmentve.

A Magyar Asphalt

részvény-társaság
Budapest, Andrássy-út 30
elvéallja jótállás mellett
legelőnyösebben
asphalt-burkolatok
fektetését és
nedves lakások,
pinczék, stb. gyökere
száraztatását.
Telefon.

Hirdetések elfogadtat-
nak a kiadó-hivatal-
ban, Budapesten, IV.,
egyetem-utca 4. sz. a.

ROTHBERGER JAKAB

cs. és kir. udvari szállító.
Budapest, Váci-utca 23, a nagy Kristófhöz ez. házban.
A legelegánsabb kész férfiruhák dús választékban a legjutányosabb, szabott árakon.

FÖLDVÁRY IMRE

férfitúvat- és fehérnemű-raktára.
BUDAPEST,
IV., Koronaherczeg-utca 11. sz., a főposta mellett és
VII., Kerepesi-út 9., a Pannónia mellett.
Saját szabászat. — Telefon. — Arjegyzekek bérmentve.
Czárgem össze nem tévesztendő Földvári J. (Jakab) czéggel.

Saját gyártmányú pedálos csimbalom, horodú, harmonika, futóls stb.
hangszeresekről árjegyzékét küldök. Csímbalom-iskola, írta Kulifal J. zenet-
tanár, ára 3.50. Tiltók-iskola 1 frt. Csímbalomok folyóirat minden hónap-
ban 2-szer jelenik meg kiadásomban, előzetes és évre 4.80 Horvath
István, 5 cs. és kir. udvari szállító. Budapest, Erzsébet-körút 2. és Kerepesi-út 46.

ROWLANDS' MACASSAR OIL

megőrzi, erősíti és szépíti a hajbővést; megő-
rzi és megakadályozza a haj kihullását, s a
legjobb brillantint és hajolaj-olaj; tehát ab-
szolút szükséges a haj táplálására s nővé erjének
előmozdítására. Hámmalassék tehát a Row-
lands' Macassar Oil. Gyancsak arany színben
szőke hajra is kapható.

ROWLANDS' ODONTO

A legjobb fogpor, a fogakat vakítóan fehérré
teszi, a romlás ellen megvédelmezi, megakadályozza
odvasodásukat, s a kilegést illatosítja teszi.
Minden jobb nevű drogasztárban kapható. Rowlands' czikke,
Hatton Garden 20, London. — s óvakövek mindenki az áralmas,
olcsó utazásoktól.

EZREK MENNEK CARLSBADBA,

hogyan rossz gyomrukat kireperálják és újra jól emészenek és
erre elkötenek — néha hiába, egy vagyont; pedig ezt a czélt
otthon kényelem-
ben, kevés költséggel, a „PEPSIN-BOR“ használata által,
megemésztési segítő
s a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja. — Az én
pepsinborom kedves íze, és hatása ki nem marad. Egy üveg
ára 1 frt 20 kr., 5 üveg franco küldve 6 frt.

Rozsnyay Máttyás, gyógyszerész,

művegyészi laboratoriuma Aradon.
Kapható Budapesten: Török József ur gyógyszerésztárban
és minden magyarországi gyógyszerésztárban.

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik!

Szeplőket és májfoltokat, valamint
az összes
dörtisztítatlanságokat
biztosan eltávolítja az
Eszéki Spitzer Kenőcs
és az
eszéki Salvator szappan

DIENES J. C.-féle

gyógyszerésztárban.
Eszéken, felsőváros.

- 1 tégely Spitzer kenőcs 35 kr.
- 1 üveg mosdóvíz 40 kr.
- 1 darab Salvator szappan 50 kr.
- 1 tégely kézpaszta 60 kr.
- 1 doboz Lyoni rizspor 3 színben 50 kr. és 1 frt.

Figyelmeztetés. Csak akkor valódi, ha fenti
törvényileg beiktatott védjeggyel el van látva
és kéri a t. cz. közönség csakis Dienes-féle
eszéki kenőt és szappant kémi és elfogadni.

Főraktár Budapesten:
TÖRÖK JÓZSEF úrnál
Király-utca 12.

LATZKOVITS A.

CS. ÉS KIR. SZAB. ING-GYAROS
IV., Váci-utca 22. BUDAPEST, IV., Váci-utca 22.
6153 (Nemzeti szálloda.)

Legnagyobb raktár

férfi-fehérneműek, fehér és szí-
nes ingek, lábravalók, gallér- és
kézelőkben, dús választék a legújabb
keztük, zsebkendők, harisnyák
és mindenféle tricót-czikkekben;
utazási ingek, sapkák, plaidok,
esernyők, nadrág-tartók, ing-
gombok, stb.

Óriási választék
elegáns nyakkendőkben!!!

Dr. GÖLLIS-féle

egyetemes emésztőpor.

(1857 óta kereskedelmi czikk.)
Étrendi szer, kitűnő hatása van különösen nehezen emészthető ételek fel-
oldására, valamint az általános emésztésre és így a test táplálására és erősí-
tésére is. Naponta kétszer használva (evés után, egy kávéskanálnyi téve a
nyelvre s a szokásos itallal leblítve) kedvező befolyást gyakorol a hiányos
emésztés következtében fellépő jelenségeknél, minők:
**gyomorégés, nyálkaképződés, székrekedés, arany-
eres bántalmak és altesti pangás stb.**
Ásványvizgyógymódnál, mint elő vagy utókúra, vagy egyidejűleg a gyógmód-
dal kitűnő hatást fejt ki. Minden doboznak dr. Göllis pecsétjével és a bejegy-
zett védjeggyel kell lezárva lenni s mindenkor határozottan dr. GÖLLIS-féle
emésztő por kérendő a vétel alkalmával. — A dr. Göllis-féle egytetemes
emésztő-por központi szétküldése:
Bécs, I. kerület, Stefansplatz Nr. 6. (Zwetthof).
Egy nagy doboz ára 1 frt 26 kr., egy kis doboz 84 kr.
Főraktár: Budapest, Király-utca 12. Török József gyógyszerésztára.

KÜHNE E.

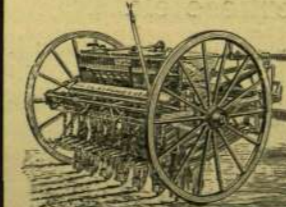
MOSONBAN.
Magyarország legrégibb gazdasági gépgyára.

„HUNGARIA“ és „MOSONI DRILL“
(több mint 16,000 darab eladva), legjobb sorvető-gépeit úgy sik, mint
hullámos talajra. Közvetítők által megrendelésnél ügyeljünk arra, hogy eredeti
KÜHNE E.-féle gyártmány szállítassék.

Szóróvető gépeit, Laake-féle kedvelt szántó föld
és rétboronait (egyedüli gyártási jog Ausztria és Magyarország részére).

Elkéit a legújabb minták szerint,
Mütrágya-szórókat és örlőket, fülleszt-
őket, szelelőket stb.

Főraktár:
Budapest, VI., Váci-körút 57a.
Lemberg, M. Grodecka L. 10.
1895-iki árjegyzékek bérmentve küldetnek.

VASÁRNAPI UJSÁG

16. SZÁM. 1895. BUDAPEST, ÁPRILIS 21. 42. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és egész évre 12 frt. Campán VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 8 frt. Campán a POLITIKAI UJDONSÁGOK egész évre 5.— Külföldi előfizetésekhöz a postallag megfizetéses vitéldji is csatolandó.
POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt félévre — 6.— Kétféle — 2.50

AZ AOSTAI HERCZEG HÁZASSÁGA.

EUROPASZERTE érdeklődést keltett az a hír,
hogy az olasz király unokaöccse, **Emmanuel Filibert** aostai herceg, a múlt
márczius hó 18-án ünnepélyesen megkérte s el
is jegyezte magának a tavaly elhunyt orleansi
herceg második leányát, a bájós **Ilona** herceg-
nőt, ki iránt ismeretségek első perce óta raj-
ongó szerellemmel viseltetik, s ki szintén mély
vonzalommal viszonyozza hercegi kéréje érzel-
meit.

A megkérést és eljegyzést hosszas családi
tanácskozások előzték meg, mert bár a Savoyai
és az Orleans házak közt már kétszáz év óta
főbb házassági összeköttetés történt, Umberto
király igen meggondolónak tartotta, hogy egy
olasz királyi herceg olyan nőt vegyen felesé-
gül, a kinek a testvérbátyja, Lajos Fülöp, trón-
követelőül viseli magát Franciaország irányá-
ban. Végre azonban a nehézségek és aggodal-
mak eloszolván, megadta a király az engedélyt
a fiatal hercegnek, hogy szíve választottját
megkérje s vele jegyet váltson. A kézfogó a

Páris melletti Chantillyben történt. Aumale
herceg diszes kastélyának pompás nagy ter-
mében, számos rokon és más vendég előtt.
A jegyesek mindketten a legszebb virágzó-
korban vannak.
Emmanuel Filibert aostai herceg most
26 éves. Elsősülött fia Umberto király elhalt
testvéreinek, a szerencsétlen Mária Viktoria
spanyol királynénak. 1869 január 18-án szü-
letett Genuában. Húsz millió líra értékű örök-
ség szállott reá. Nagy jószágai vannak Belgium-
ban és Piemontban, Turinban pedig egy pom-

AZ AOSTAI HERCZEG ÉS JEGYESE.

Van szerencsénk igen tisztelt vevőink és a nagy közönség tudomására hozni, hogy
lyoni és párisi ujdonságaink
megérkeztek, melyek megtekintésére fölhívjuk szives figyelmét a hölgyközönségnek. — Mély tisztelettel
SZÉNÁSY, HOFFMANN ÉS TÁRSA
selyemáruháza — Budapesten, VI., Bécsi-utca 4. sz.
Franklin-Társulat nyomdája. (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.)

Vidékere kívánatra minták-
kal készséggel szolgálunk.

Vidékere kívánatra minták-
kal készséggel szolgálunk.